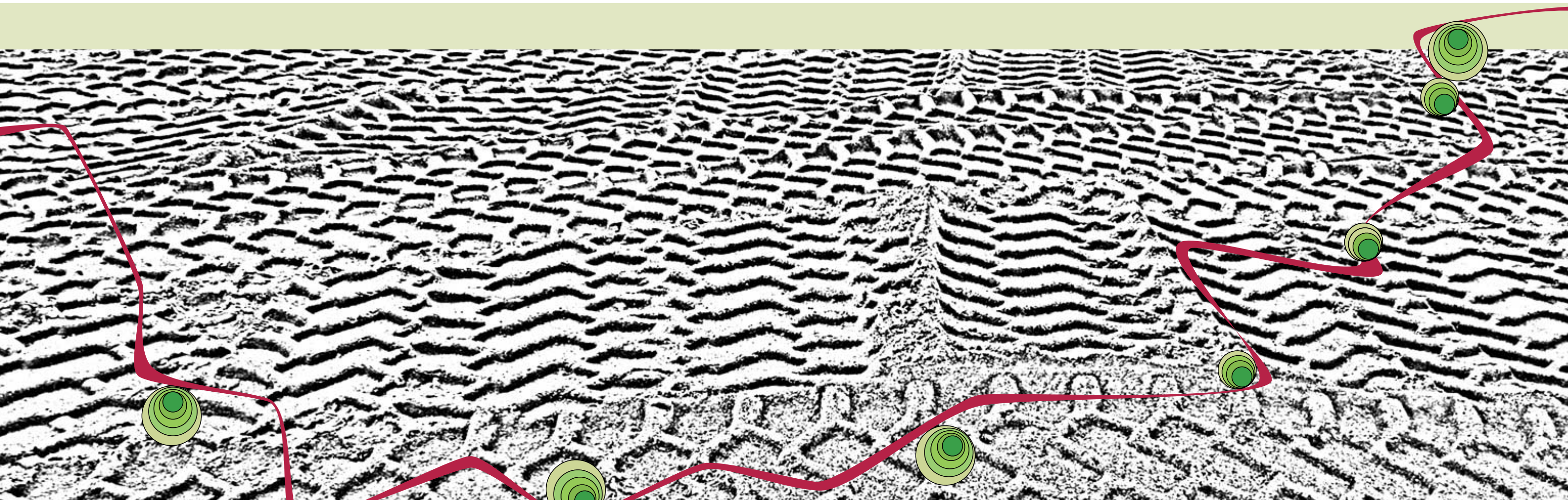

OVER SØ & LAND 2050

STRUKTUR- & HELHEDSPAN

Udarbejdet for Tarup-Davinde I/S, Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune af GBL

OVER SØ & LAND 2050

STRUKTUR- & HELHEDSPÅN FOR OVER SØ & LAND

UDARBEJDET FOR:
TARUP-DAVINDE I/S, ODENSE KOMMUNE
& FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

UDARBEJDET AF:
GBL GRUPPEN FOR BY OG LANDSKABS-
PLANLÆGNING APS

DECEMBER 2009

KORTMATERIALE UDLÅNT AF:
ODENSE KOMMUNE OG FAABORG-
MIDTFYN KOMMUNE

LAY-OUT:
GBL GRUPPEN FOR BY OG LANDSKABS-
PLANLÆGNING APS

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORMÅL OG HOVEDPUNKTER	5
VISION & STRATEGI	6
FRILUFTSLIVETS UDVIKLING & BETYDNING	7
MULIGE AKTIVITETER & FUNKTIONER I OVER SØ & LAND	8
STEDET	9
SKALAFORHOLD	11
OMRÅDEGRÆNSE & UDFORDRINGER	13
NUVÆRENDE KARAKTER	15
VIRKEMIDLER	18
HOVEDGREB	19
PRINCIPPER FOR HØJE	23
PRINCIPPER FOR SØBREDDER	25
PRINCIPPER FOR STIER	27
PRINCIPPER FOR NATURTYPER	29
BESKRIVELSE AF DELOMRÅDER	30
STRATEGI FOR REALISERING	36
REFERENCER	38

HELHEDSPLEANENS FORMÅL & HOVEDPUNKTER

Denne helhedsplan er udarbejdet for Tarup-Davinde I/S, Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune. Planen skal danne grundlag for arbejdet med at udvikle hele området omkring landsbyerne Tarup, Davinde, Birkum og Sdr. Nærå til en regional rekreativ attraktion, og dermed udnytte områdets store potentialer. Helhedsplanen dækker et område fra Svendborgmotorvejen mod vest til kanten af Nyborg og Kerteminde kommuner mod øst.

Området som helhedsplanen dækker, er i dag præget af 100 års grusgravning og af de søer der opstår hvor der graves. Omkring de ældre søer er i dag opstået et spændende plante- og dyreliv af stor naturmæssig betydning, der samtidig giver mange muligheder for sport og friluftsliv. Området har et enormt potentiale som fremtidigt, attraktivt rekreativt område både for borgere fra hele Fyn og for turister, som besøger øen. Da området har potentiale til at blive værdifuldt og storslået natur, skal der gøres en indsats for at opnå status som et attraktivt, rekreativt område af regional betydning. Denne struktur- og helhedsplan skal danne grundlag for dette arbejde.

Visionen er at området skal være Fyns største sølandskab med naturværdier af høj kvalitet, som tiltrækker og motivere alle til et aktivt og varieret friluftsliv. Søerne og deres omgivelser er ejet af enten private lodsejere eller af Tarup-Davinde I/S. Hele området er ca. 1400 ha hvoraf Tarup-Davinde I/S ejer ca. 200 ha. Disse 200 ha er offentlige tilgængelige og drives med naturskole, vandrestier, badestrand og mange andre aktiviteter.

Tarup-Davinde I/S er et interessentskab med deltagerne Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn kommune. Interessentskabets

formål er ”i takt med den planmæssige udnyttelse af råstofforekomsterne at etablere og drive det størst mulige sammenhængende natur- og fritidsområde i Tarup-Davinde Grusgrave og omliggende arealer”

Med baggrund i denne helhedsplan kan Tarup-Davinde I/S planlægge hvilke områder de ønsker at opkøbe og udvikle. Desuden vil Helhedsplanen kunne understøtte de to kommunes arbejde med den overordnede kommune-og lokalplanlægning samt kvalificere de krav der fremover stilles i gravetilladelser. Samtidig skal helhedsplanen være med til at pege på, hvordan der skabes grundlag for et rekreativt område med regional betydning og hvilke funktioner og aktiviteter, der kan placeres i området. Derfor omfatter Helhedsplanen et større areal end Tarup-Davinde I/S planlægger at komme til at eje og drive.

De arealer der ligger uden for Tarup-Davinde I/S nuværende interesse område er medtaget på baggrund af, at Region Syddanmark i sin råstofplan har udpeget nye områder med muligheder for grusgravning. Desuden ligger der også eksisterende naturområder uden for det nuværende interesseområde som det ville være en stor fordel med stier o.l. at kæde sammen så der er mulighed for at bevæge sig i endnu større rekreative friluftsområder. Dette åbner op for flere muligheder for området end der ligger i det nuværende interesse område. Det er ikke givet at disse potentialer og områder vil blive varetaget af Tarup-Davinde I/S. Det vil være op til de enkelte kommuner at tage stilling til hvordan man udnytter de muligheder der vises i Helhedsplanen.

Planen arbejder således på to geografiske niveauer:

1) **Det regionale niveau:** som er hele Fyn, når der arbejdes med strategi for området.

2) **Det lokale niveau:** et område defineret og afgrænset på baggrund af en vurdering af de udlagte råstofområder i den nye råstofplan fra Region Syddanmark og dets relation til de omkringliggende landsbyer. Det lokale niveau er grundlag, når der arbejdes med selve helhedsplanen.

Helhedsplanen indeholder tre hovedelementer:

- Der præsenteres en vision for områdets udvikling og grundlaget herfor.

- Der fremlægges en helhedsplan for området med nogle hovedgreb og områdebeskrivelser

- Der peges kort på nogle strategier for realisering af planen.

VISION & STRATEGI

VISION

OVER SØ & LAND skal i fremtiden være det område på Fyn, hvor der er størst variation i mulighederne for forskellige former for natur, friluftsliv og rekreative fritidsaktiviteter. Derfor skal stedets unikke naturpotentiale i form af næringsfattige områder - både våde og tørre skal fastholdes, udvikles og formidles.

OVER SØ & LAND skal være Fyns største sølandskab med plads til friluftsliv og –leg. Sølandskabet skal tiltrække og være motiverende for et aktivt og varieret friluftsliv. Der skal skabes et stort rekreativt område med regional betydning, altså et område, der tiltrækker brugere fra hele det regionale niveau.

STRATEGI

Strategien for denne struktur- og helhedsplan tager udgangspunkt i den forudgående proces med strategiarbejde, borgerinddragelse og idéudvikling. Disse indledende arbejder har defineret en række indsatsområder osv., som med fordel kan overføres direkte på denne struktur- og helhedsplan.

Det er målet, at der på lang sigt skal skabes en regional attraktion med 200.000-400.000 besøgende pr. år. Leg og læring i naturen skal være et af omdrejningspunkterne for den fremtidige udvikling af området. Muligheden for bynære fritidsaktiviteter skal fremmes og samtidig skal der fokuseres på at pleje, bevare og fremme naturværdier i området.

Den overordnede strategi er endvidere, at der skal etableres mere bynær skov, som kan være med til at forøge naturindholdet og fremme biodiversiteten i området. Samtidig skal tilgængelighed til og fra området forbedres og de interne forbindelser skal styrkes.

OVER SØ & LAND set fra luften i 2008, billedet ændrer sig hele tiden pga. udviklingen af graveområderne (helhedsplanens afgrænsning er vist med den hvide streg).

FRILUFTSLIVETS UDVIKLING & BETYDNING

3 HISTORISKE STRØMNINGER

Historisk set har fænomenet friluftsliv gennem tiden haft mange forskellige former og betydninger. Friluftslivet er gået fra at være en kulturform, som overvejende har været knyttet til fritiden til også at være en del af hverdagslivet. I dag er det desuden et begreb, som diskuteres i pædagogiske og akademiske kredse. Ifølge dr. phil.habil Henning Eichberg [Andkjær, 2005] har der historisk set været tre grønne bølger. Den første tendens indebar vandring, gymnastik og det romantiske landskab. Ungdomsvandring, grøn idræt og den brune hud prægede den anden og den tredje og nyeste omfatter new games, øko-bevægelsen, land art og livsstilsforbrug.

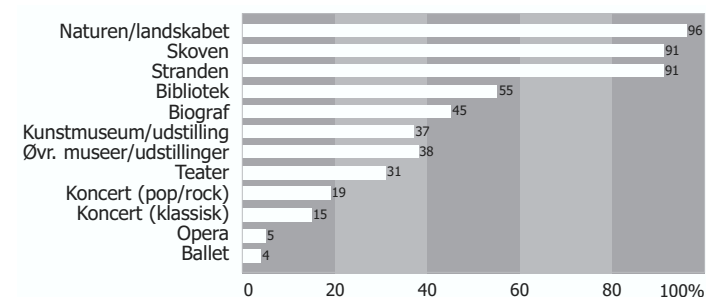
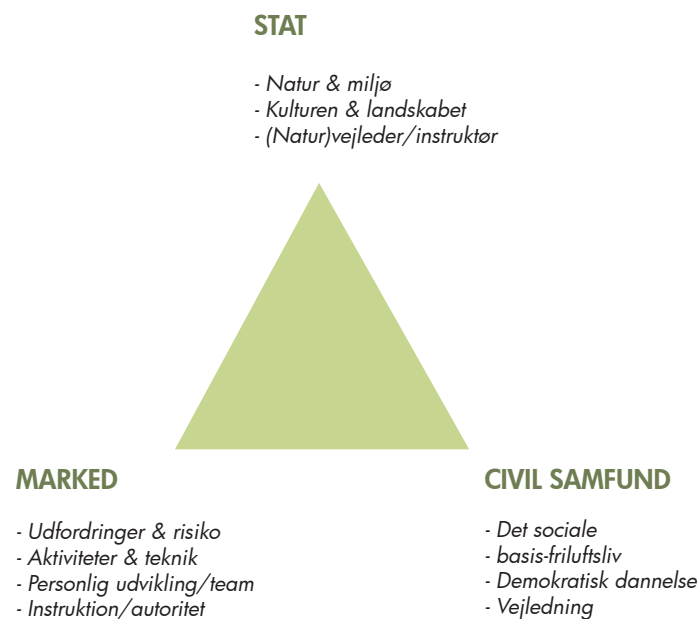
Den første grønne bølge tog fart i 1770'erne, hvor folk begyndte at vandre i landskabet og ved kysterne. Samtidig blev svømning og gymnastik populære som fritidsaktiviteter. Tiden var præget af det romantiske natursyn. På den måde blev stemningen i naturen, landskabet og historien omdrejningspunktet for "friluftslivet".

Den anden bølge opstod i forbindelse med de nye impulser, der kom frem i årene omkring 1900-1930. På det tidspunkt begynder ungdomsbevægelser at samles omkring friluftsskoler og foreninger som f.eks. spejder- og vandrebevægelsen, og hermed sker der en ændring i friluftslivet. Lejrlev, bål, sang og dans blev en naturlig del af friluftslivet. Boldspil, løb, fiskesport og terrænsport blev i denne periode også en del af friluftslivet. Der blev etableret friluftsskoler og feriekolonier i det grønne.

I den tredje bølge fra 1970'erne og frem har friluftslivet udviklet sig i flere retninger, enten kendetegnet ved det enkle friluftsliv eller et mere teknisk friluftsliv, sidstnævnte omfatter eksempelvis mountainbike, surf, paintball osv. Samtidig er der opstået en strømning omkring økologi, sundhed og velvære i forbindelse med friluftslivet. Opmærksomheden rettes nu på behovet for at beskytte naturen, samtidig med at de grønne aktiviteter ekspanderer.

Søren Andkjær beskriver at undersøgelser har bekræftet at organisering eller mangel på samme, har stor betydning for de normer og værdier formidles i friluftslivet. Ud fra dette opstiller han tre teser om friluftslivets tendenser i forhold til organiseringen. Tesiserne kan illustreres som figuren her til venstre. Dette understøtter en tanke om, at der i OVER SØ & LAND skal være rum til friluftsliv, der er organiseret på forskellig vis.

Diagrammet herunder viser hvorledes naturen og landskabet er en del af den danske befolknings fritidsaktiviteter. Diagrammet er et udtryk for hvor mange procent af den voksne danske befolkning der benytter de nævnte fritidstilbud mindst én gang om året [Kilde: Frank Søndergård Jensen 1998, Friluftsliv i det åbne land 1994/95 udgivet af Skov & Landskab]. Dette understøtter vigtigheden af, at etablere et rekreativt område i OVER SØ & LAND af regional betydning, hvor beboerne på Fyn får adgang til fritidstilbud som natur/landskab & skov.

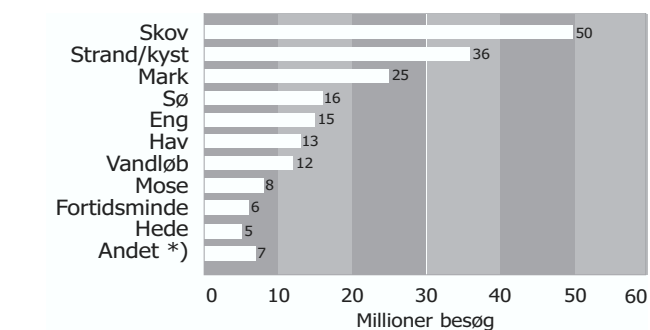

UDFORDRINGER FOR PLANLÆGNINGEN AF FRILUFTSRAMMER

I følge Forskningscentret *Skov & Landskab* har friluftsliv og besøg i det grønne stor betydning for vores fysiske og psykiske velbefindende. Mere end 95 % af den voksne befolkning er på en længere eller kortere tur i landskabet og naturen mindst én gang om året. Ca. 60 % har været afsted inden for den sidste uge. De nyeste beregninger fra Skov & Landskab viser, at skove og strande har henholdsvis ca. 75 og 54 millioner besøg hvert år. Særligt mange besøg har større, sammenhængende, offentligt ejede skov- og naturområder, samt enkelte privatejede arealer, som prioriterer at der findes rekreative muligheder i det pågældende område.

Udviklingen går i retning af, at stadig flere danskere bor i byerne. samtidig vil der sikkert ske en større differentiering og mangfoldighed af friluftslivet, og der vil løbende opstå nye målgrupper og måder at bruge naturen på. Friluftslivet i skolen vil udvikles og der vil være fokus på sundhed og læring i friluftslivet. Markedet for kurser, teambuilding og adventure er voksende, samtidig med at mere ekstreme aktiviteter vinder frem. I fremtiden vil den uorganiserede brug af naturen formentlig også være i vækst [Andkjær, 2005].

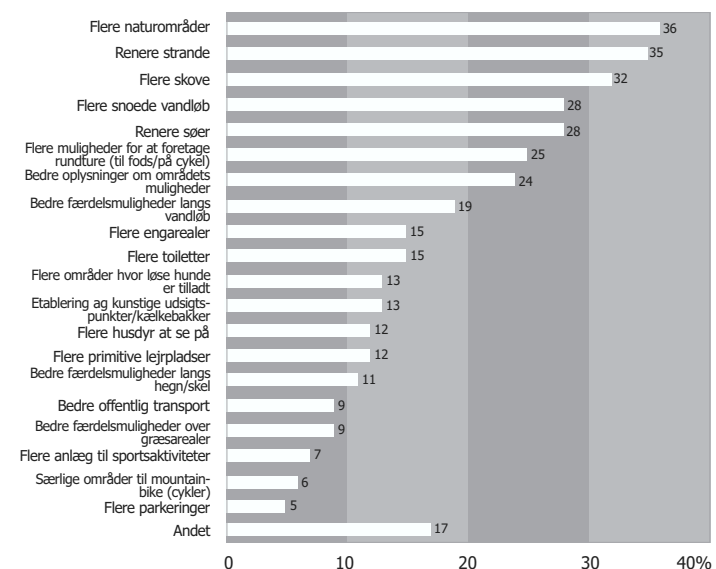
Diagrammet herunder afspejler antallet af besøgende i de enkelte natur-/landskabstyper i 1994/95. I gruppen andet indgår typer som: ø, fjord, herregård, ås, bakke, fredet område, golfbane, råstofområde mm. [Kilde: Frank Søndergård Jensen 1998, Friluftsliv i det åbne land 1994/95 udgivet af Skov & Landskab]. Dette understøtter at der i dele af OVER SØ & LAND skal skabes skov eller skovagtig beplantning, da det er en af den naturtyper som dankerne besøger mest.

Den historiske udvikling vidner om, hvor vigtigt det er, at der sikres store sammenhængende rekreative områder og at der her skabes rammer for en lang række fritidsaktiviteter. Men det er også vigtigt at planlægge disse rekreative områder således, at brugernes mange forskellige interesser kan varetages.

Derfor skal der også i planlægningen af OVER SØ & LAND fokuseres på en vis funktionsopdeling mellem de svært forenlige aktiviteter, men samtidig kan der også arbejdes med at koncentrere forskellige aktiviteter i de samme områder med henblik på at skabe synergi i de enkelte dele af området.

Herunder kan man aflæse, hvilke forandringer der vil betyde hyppigere besøg, når man spørger befolkningen [Kilde: Frank Søndergård Jensen 1998, Friluftsliv i det åbne land 1994/95 udgivet af Skov & Landskab]. Dette understreger Andkjær's fokuspunkt omkring variation i tilbuddene i et stort rekreativt område. Hvilket igen peger på vigtigheden af at der i OVER SØ & LAND skabes et område dels med varierende natur- og landskabstyper, men også med rum til forskellige friluftsskoler og aktiviteter.

MULIGE AKTIVITETER & FUNKTIONER I OVER SØ & LAND

LØBERUTER - ORIENTERINGSLØB - MARATONLØB - RIDERUTER - RIDECENTER - TRAVETURE - CYKELRUTER - TUR I BIL - FUGLEKIGGERTÅRN - BADESØ - FISKESØER - TRIATLONRUTE - SØSPORT: KAPRONING, JOLLER, KAJAK, KANO, VANDCYKLER, FJERNSTYREDE SKIBE, **WINDSURFING** - TØMMERFLÅDE - FORHINDRINGSBANE **OVER SØ OG LAND** - BUESKYDNING - KLATRING - SKIBAKKE - KÆLKEBAKKE - SCENE + TRIBUNE – KONCERTER OG TEATER - FESTPLADS - **STOR** BÅLPLADS - GEOLOGISK FORMIDLING - NATURSKOLE - RULLESKØJTERUTE + BANE - **DYKKERSØ** - FERSKVANDSCENTER - SKYDEBANE - **AMFITEATER** - UDSILLINGSFACILITETER BÅDE INDE OG UDE - OVERNATNINGSSSTEDER: PRIMITIV LEJR, LEJRSKOLE, SPEJDERHYTTE, KURCENTER, HOTEL, KURSUS/KONFERENCEFACILITETER - DRIVE IN BIO - NATURLEGEPLADS MED TEMAET **OVER SØ OG LAND** - BOLDBANER: FODBOLD, HÅNDBOLD, KROLF, BEACHVOLLEY, RUNDBOLD, PETANQUE, TENNIS - SKOLESKOV/FORSØGSSKOV + SØ - HUNDELUFTERSKOV + STI - MOUNTAINBIKERUTE - **DIRTJUMP**BANE - TREE TOP WALKING - LABYRINT I BEPLANTNING - SKATTEJAGT - GOLFBANE - MINIGOLF - FODBOLDGOLF - CAMPINGPLADS - HYTTEBY - TELTPLADS - AUTOCAMPERPLADS - UDKIGSTÅRNE - BADEFACILITETER - SJASKE/PJASKESØ - UDENDØRSMØBLER - LANDART - GUIDEDE TURE

STYRKETRENING/
FITNESSSTATIONER

Fotos som illustrerer variation i aktiviteter og funktioner i friluftslivet i OVER SØ & LAND.

STEDET

OVER SØ & LAND er beliggende umiddelbart syd for Odense ved motorvejskrydset mellem Svendborgmotorvejen og motorvej E20. Der er i alt udlagt et areal på ca. 1400 ha, hvor der kan graves grus. En forholdsvis lille del af arealet er færdig-gravet, mens der på andre arealer er heftig graveaktivitet. På arealerne nærmest Svendborgmotorvejen er grusindvinding endnu ikke påbegyndt. Landskabet i området er mere eller mindre fladt uden markante bevægelser, derfor har den meget intensive grusgravning stor konsekvens for landskabets karakter. De forskellige graveformer efterlader forskellige spor i landskabet og fortæller i sig selv en del af vores kulturhistorie.

I fremtiden skal OVER SØ & LAND være et rekreativt område af regional betydning, men for at dette kan blive en realitet, skal der i Tarup-Davinde I/S gøres en aktiv indsats for at planlægge og prioritere erhvervelsen af nye arealer. Synergien i OVER SØ & LAND skal findes i en kombination af varieret natur og stort udbud af muligheder for fritidsaktiviteter. OVER SØ & LAND har en karakter som peger i retningen af, at der også skal planlægges for at fremhæve det menneskeskabte landskab i dele af området.

Områdets størrelse og beliggenhed taget i betragtning er det ikke urealistisk, at der på lang sigt kan være et årligt besøgstal mellem 200.000-400.000. Men der er lang vej til målet da Tarup-Davinde I/S i dag kun ejer ca. 200 ha af området, arealerne ligger uafhængigt af hinanden, men fungerer hver især fint. Der mangler på nuværende tidspunkt en bedre visuel og fysisk sammenhæng mellem de allerede opkøbte områder.

OPLANDSPOTENTIALE

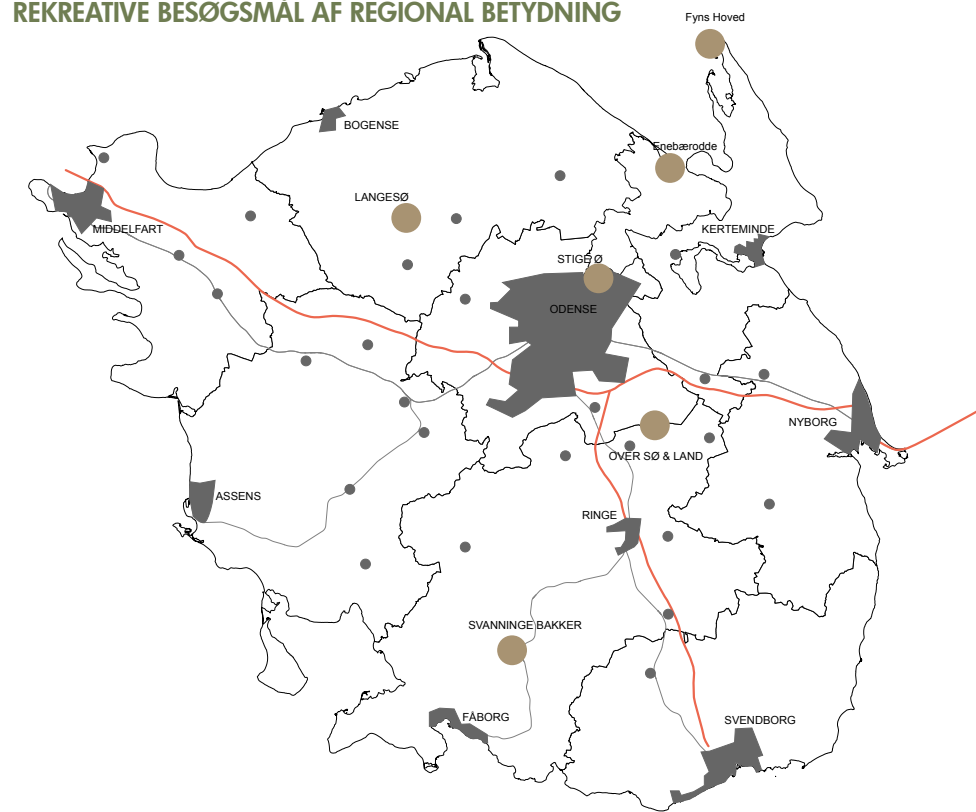
Med en radius på 42 km, har Over Sø & Land et opland med ca. 400.000 indbyggere (hele Fyn undtagen Middelfart, som ligger mere end 42 km fra OVER SØ & LAND).

En kortlægning af Fyns større, rekreative områder viser, at Over Sø & Land ligger i et område uden lignende besøgsmaal som eksempelvis Langesø, Svanninge Bakker, Stige Ø, Fyns Hoved og Enebærødder (se fig. til højre).

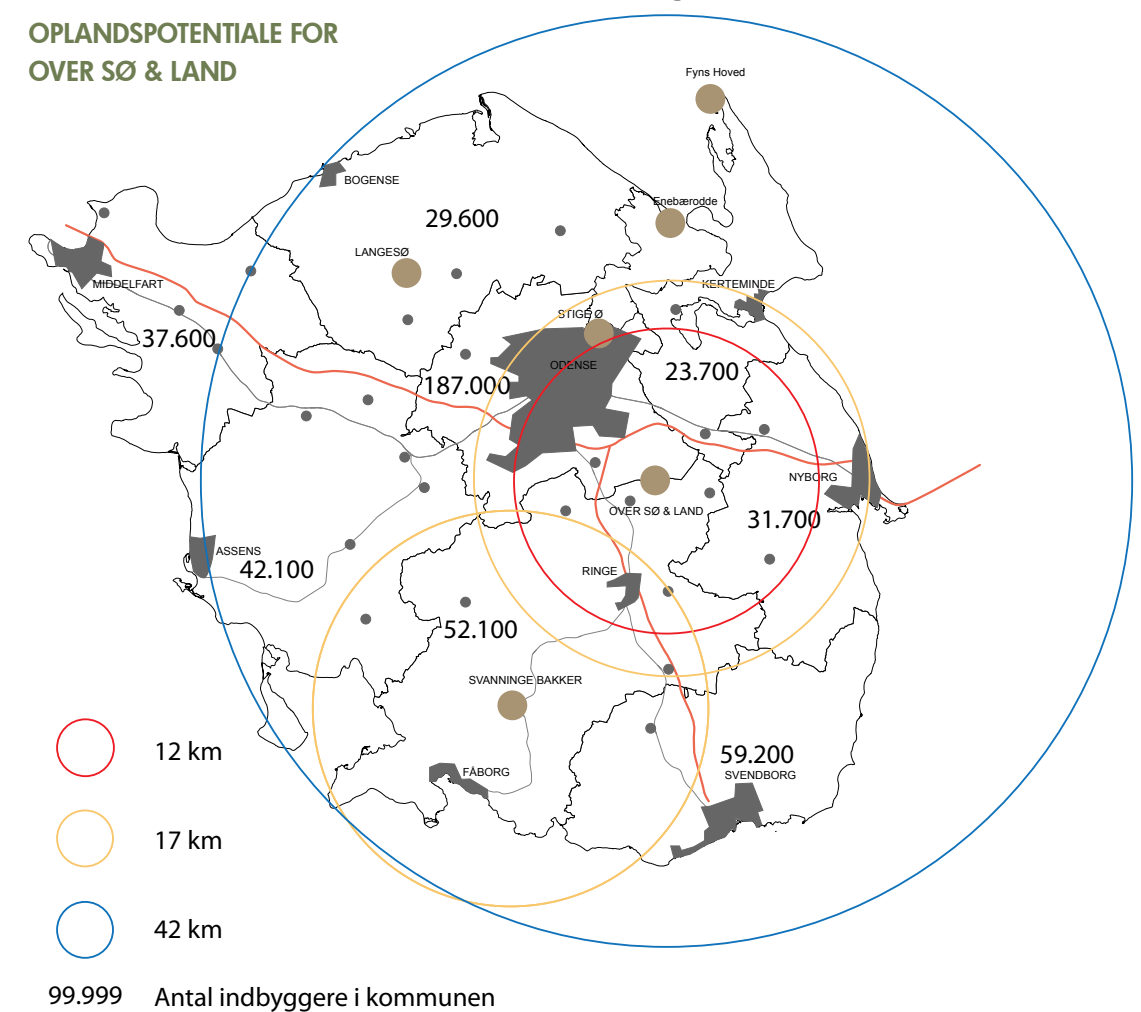
Over Sø & Lands placering vil være en fordel i forhold til at tiltrække besøgende. Samtidig er det en fordel, at området som nærrekreativt område kan servicere mange af de omkringliggende lokalsamfund. Desuden er OVER SØ & LAND et langt større geografisk område end de ovennævnte.

Med nærhed til Odense og med en god overordnet infrastruktur til og fra området har OVER SØ & LAND en central beliggenhed. Afstanden til Odense centrum fra OVER SØ & LAND er ca. 12 km. I en radius på 17 km fra OVER SØ & LAND bor der ca. 220.000 indbyggere. Til sammenligning bor der ca. 70.000 indbyggere indenfor en radius på 17 km fra Svanninge Bakker. Så alene det nære indbyggertætte opland og nærheden til Odense gør, at OVER SØ & LAND har et væsentligt potentiale for at øge antallet af besøgende.

REKREATIVE BESØGSMÅL AF REGIONAL BETYDNING

OPLANDSPOTENTIALE FOR OVER SØ & LAND

Luffotos taget i april 2009 af OVER SØ & LAND.

OVERORDNEDE GRØNNE STRUKTURER

I det fremtidige arbejde med planlægningen af rekreative forbindelser, biologiske korridorer og større sammenhængende naturområder i og omkring OVER SØ & LAND skal der være fokus på at styrke og understøtte de grønne/rekreative bånd, der løber gennem OVER SØ & LAND.

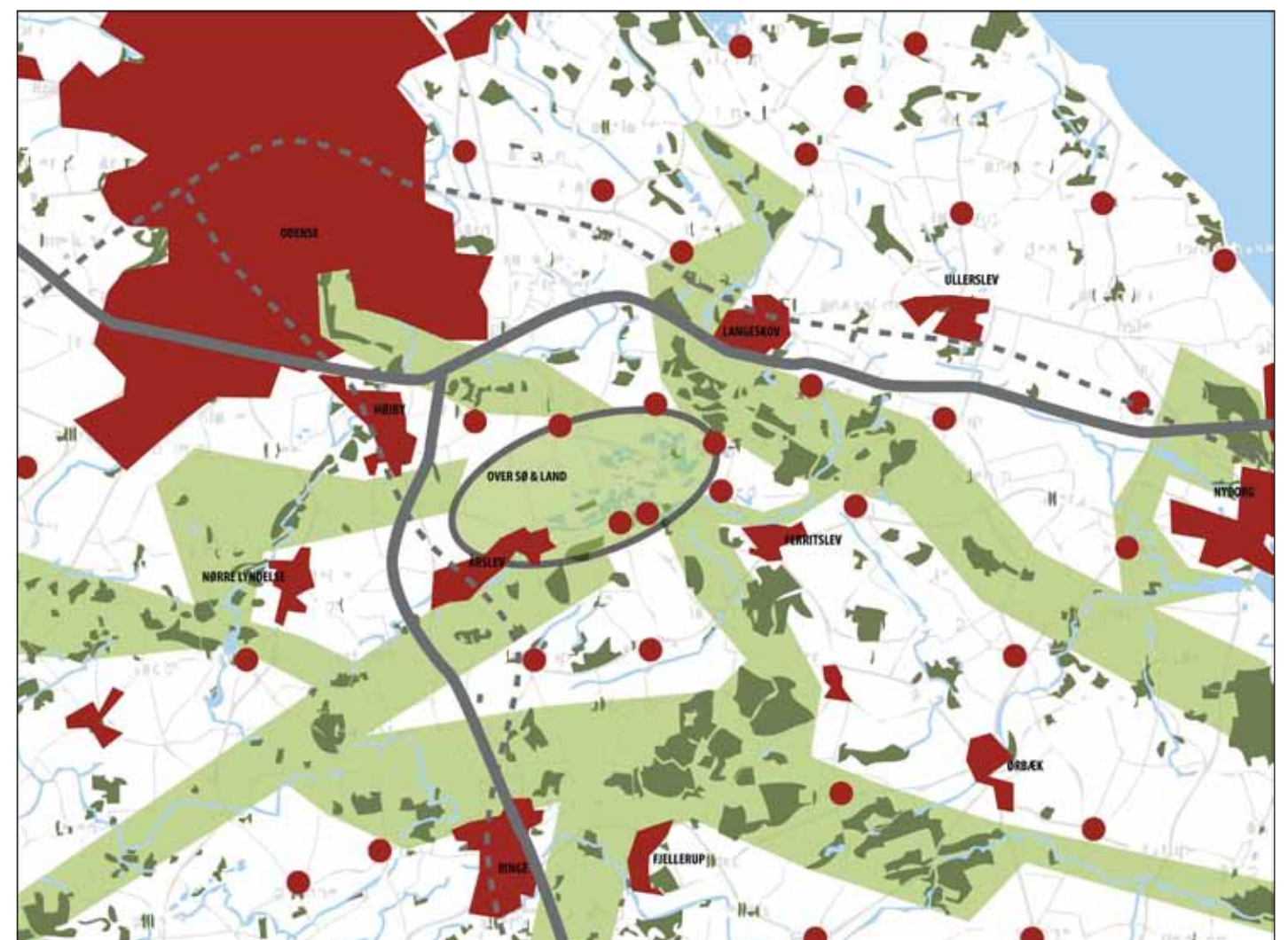
De eksisterende registreringer i de to kommuneplanforslag 2009, så som naturkvalitetsplanen, beskyttede naturtyper og skovområder, danner fortsat grundlaget for den videre planlægning af de grønne korridorer. OVER SØ & LAND skal i fremtiden indgå som en naturlig del af naturkvalitetsplanen, men den videre planlægning skal sikre mulighed for, at forskellige aktiviteter med tilhørende servicefaciliteter kan indplaceres i OVER SØ & LAND. OVER SØ & LAND skal være et naturområde, men samtidig skal det også være et rekreativt område af regional betydning.

Gennem fysiske stiforbindelser skal OVER SØ & LAND forbindes med de omkringliggende byer (Højby, Odense, Langeskov; Ferritslev, Årlev osv.). Dette vil være med til at styrke de rekreative forbindelser til og fra OVER SØ & LAND og på den måde tiltrække og motivere borgere, foreninger, institutioner og turister til et aktivt og varieret friluftsliv.

Den fremtidige grønne struktur i OVER SØ & LAND er fundamentet for en stor del af de omkringliggende byers friluftsliv og rekreative udfoldelsesmuligheder. Derfor skal OVER SØ & LAND indeholde muligheder for såvel organiserede, som uorganiserede aktiviteter. Der skal være plads til uorganiseret

anvendelse af området, som f.eks. stier med mulighed for gå- og rideture, og der skal gives plads til ro, afstressning og naturoplevelser med velfungerende levesteder for plante- og dyreliv. Samtidig skal den grønne struktur for OVER SØ & LAND rumme mulighed for mere organiseret friluftsliv, som sport og idræt.

Illustrationen til højre beskriver en overordnet grøn struktur omkring OVER SØ & LAND. De grønne bånd er blevet til på baggrund af de eksisterende forhold som skov, vandløb osv. og ud fra eksempelvis eksisterende naturkvalitetsplaner m.m. De grønne bånd danner en grov struktur, som også sikrer grønne rekreative stiforbindelser mellem de større bystrukturer i området.

SKALAFORHOLD

For at opnå en forståelse for OVER SØ & LAND's skala, beskriv dette kapitel andre rekreative områders størrelse og besøgsintensitet. Her medtages både områder af regional betydning og områder med samme karakter. Områder der er udvalgt til sammenligning, er Svanninge Bakker (Naturskabt udflugtsmål nord for Faaborg), Stige Ø (omdannet affaldsdepot i Odense Fjord) og Hedeland (tidligere grusgravsområde ved Roskilde).

SVANNINGE BAKKER

Svanninge Bakker er et ca. 520 ha stort offentligt tilgængeligt område i tilknytning til Arreskov sø ejet af Skov og Naturstyrelsen. Områdets terrænformationer er skabt af gletsjere under den sidste istid, og jordbunden er fortrinsvis sandet, hvorfor bakkerne gennem tiden hovedsageligt har været anvendt til græsning. I dag er store dele af området tilplantet med skov. I området findes flere forskellige naturtyper som eng, overdrev, løvskov, nåleskov, røskov, mose, eng, vandhuller, søer og vandløb. Der findes mange forskellige planter og dyr i området. Derudover er området rigt på kulturhistoriske spor f.eks. i form af jorddiger og stengærder. Svanninge Bakker har ca. 277.000 besøgende om året. Der findes legeområder, bålsteder, lejrplads til primitiv overnatning i området og i nærheden findes en golfbane. Området er forsynet med gode stier rundt i bakkerne.

Sammenlignet med OVER SØ & LAND er området noget mindre. Områdets herlighedsværdi og tiltrækningskraft skyldes de smukke naturskabe, storslåede bakkeformationer kombineret med en variation i naturtyper.

OVER SØ & LAND kan endnu ikke betragtes som storslået natur, men derimod som et imponerende menneskeskabt landskab, som arealmæssigt er sammenlignelig med Svanninge Bakker.

STIGE Ø

Stige Ø er et ca. 96 ha stort bynært natur- og fritidslandskab, beliggende i Odense Fjord. Stige Ø er et tidligere affaldsdepot, og omdannelsen er sat i gang som resultatet af en arkitektkonkurrence. Her skal på sigt etableres tumleplads, udflugtsmål, biotoper, sportsområde og meget mere. Øen byder på udsigtspunkter, legebaser, kano- og kajaksejlads, mountainbikebane, fredede naturområder og et godt stisystem. Der findes ikke besøgstal for området endnu, da optællingen stadig er i opstartsfasen.

Sammenlignet med OVER SØ & LAND er Stige Ø størrelsesmæssigt kun en brøkdel af Tarup-Davinde, men i kraft af sin

bynære placering, må det forventes at øen får forholdsmæssigt mange besøgende. Mange af aktivitetstyperne på Stige Ø vil være sammenlignelige med OVER SØ & LAND. Målet for Stige Ø består i, at det skal være kendt som udflugtsmål blandt Odenseanere og borgerne på Nordfyn og hver 10. indbygger i området skal have besøgt området i 2011.

HEDELAND

Hedeland er et stort natur- og friluftsområde skabt efter mere end 100 års grusgravning. De lovmæssige krav om efterbehandling for grusgrave, der kom med den nye råstofslov, skabte idéen til at opbygge et genbrugslandskab - et stort unikt fritidslandskab for de mange, som flyttede vest og syd for København. Der blev udarbejdet en helhedsplan, efter hvilken Hedeland sideløbende med gravningen udvikles til et samlet naturpræget fritidsområde.

Der er blevet skabt nye rammer for aktiviteter og fremtidige anvendelsesmuligheder i takt med efterbehandlingen. I Hedeland findes en række spændende og markante anlæg. Amfiteatret er en af de største attraktioner og bliver bl.a. brugt til opera, teater og koncerter. Teatret er opbygget efter det klassiske græske teater – men i jordmaterialer, og der er plads

til 4.000 tilskuere. Desuden findes der i området en skibakke og vinterrasser med omkring 3.000 vinstokke. I/S Hedeland er et offentligt selskab ejet af de 3 kommuner; Greve, Roskilde og Høje-Taastrup, som til sammen har et indbyggertal på ca. 174.000. Selskabet blev stiftet i 1978 og har til opgave gennem opkøb af ejendomme at planlægge, anlægge og drive det ca. 1500 ha store område. Indtil 2007 har Hedeland opkøbt ca. 730 ha. Hedeland er under stadig udvikling, fordi der endnu i mange år vil være råstofindvinding i området. Efterhånden som de enkelte grave er blevet tømt for grus, forsøges arealerne erhvervet af I/S Hedeland. Typen af fritidsaktiviteter planlægges af I/S Hedeland, men aktiviteterne drives alle af selvstændige klubber og foreninger.

Sammenlignet med OVER SØ & LAND er Hedeland størrelsesmæssigt direkte sammenligneligt. I Hedeland kommer der årligt ca. 200.000 besøgende på nuværende tidspunkt og området er endnu ikke færdigudviklet. Med tiden vil besøgstallet sandsynligvis være endnu højere. Aktivitets- og funktionsmæssigt vil OVER SØ & LAND også ligne Hedeland lidt, men en væsentlig forskel er alle søerne i OVER SØ & LAND, som giver muligheder for flere aktiviteter i forbindelse med vandelementet.

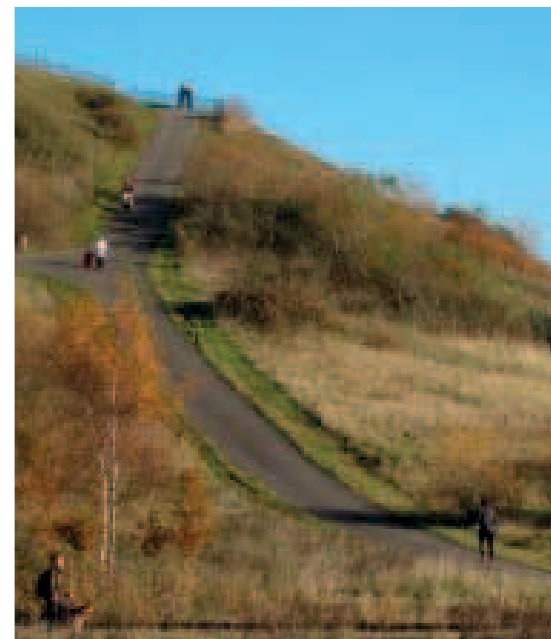
Svanninge Bakker.

Dirtjump på Stige Ø.

Skibakken i Hedeland.

Amfiscenen i Hedeland.

SVANNINGE BAKKER

STØRRELSE: CA. 520 HA
ANTAL BESØGENDE: CA. 277.000

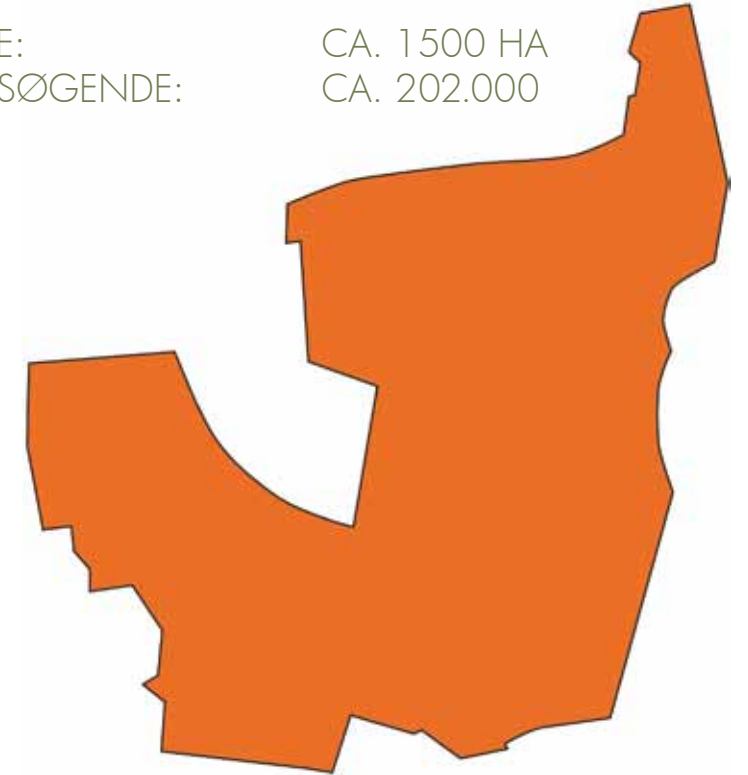
STIGE Ø

STØRRELSE: CA. 96 HA
ANTAL BESØGENDE: INGEN TAL ENDNU

HEDELAND

STØRRELSE: CA. 1500 HA
ANTAL BESØGENDE: CA. 202.000

FODBOLDBANER

STØRRELSE PÅ 100 FODBOLDBANER (PÅ 70 X 105 M):
CA. 73 HA

OVER SØ & LAND

STØRRELSE: CA. 1400 HA GRAVEOMRÅDE I DERSTE AFGRÆNSNING
STØRRELSE PÅ HELE OMRÅDET CA. 2640 HA
MÅL FOR ANTAL BESØGENDE: CA. 300.000
I DAG ANTAL BESØGENDE: CA. 75.000

ET LANDSKAB BLIVER SKABT

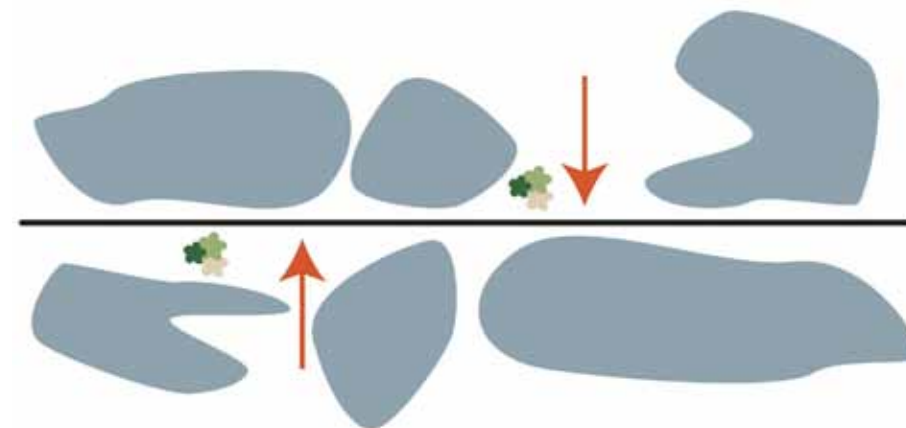
En fortælling om hvordan det menneskeskabte landskab i OVER SØ & LAND er blevet til.

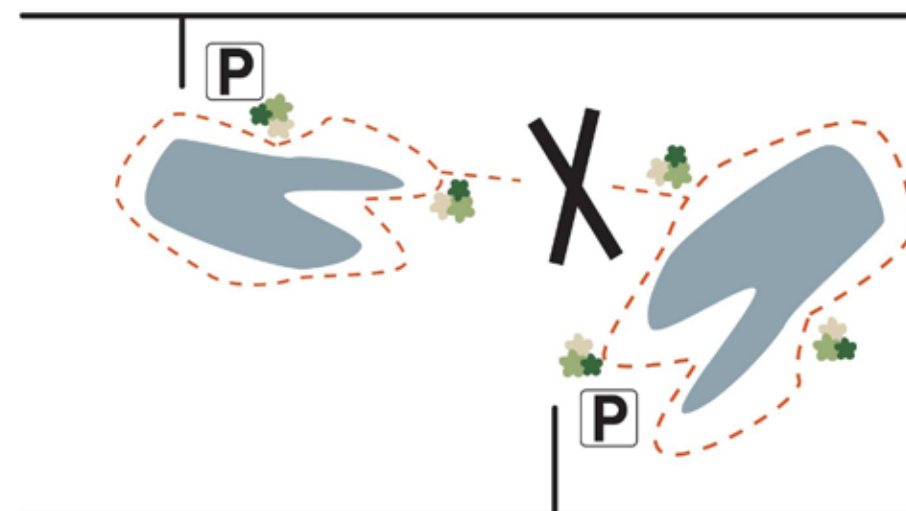
Oprindeligt har landskabet været forholdsvis fladt.

Som resultat af råstofindvinding skabes et landskab fyldt med huller der fyldes af grundvand.

Områdets infrastruktur er derfor kommet til at fungere som barrierer.

I dag findes en række små velfungerende områder, men mangler visuel eller fysisk sammenhæng.

OMRÅDEGRÆNSE & UDFORDRINGER

AFGRÆNSNING & GRAVEAKTIVITET

OVER SØ & LAND er et område, hvor der er blevet gravet grus gennem en årrække og dele af området er allerede reetableret. Disse fungerer i dag som rekreative områder med forskellige funktioner og aktiviteter.

Afgrænsningen af området for struktur- og helhedsplanen er blevet til ud fra en vurdering af de arealer der er udlagt i Råstofplan 2008 for Region Syddanmark, gamle graveområder, de omkringliggende landsbyer og landskabet omkring OVER SØ & LAND. Der er medtaget et stort område umiddelbart nord for OVER SØ & LAND dels for at skabe en kulisser for området, men også for eksempelvis at sikre stiforbindelser til bl.a. Odense, Fraugde og Højby. Området her er ikke udlagt til gravning.

På nuværende tidspunkt er graveaktiviteten høj i store dele af området, men stort set alle graveområderne øst for Årslev/Sdr. Nærå forventes at være færdiggravede omkring 2015. Derefter vil graveaktiviteten sandsynligvis rykke vest på, således at området nord for Årslev/Sdr. Nærå vil være det primære graveområde.

Derfor ligger der også en virkelig presserende opgave med at planlægge og opkøbe arealer i Over Sø & Land her og nu, hvis man ønsker, at sikre et stort sammenhængende rekreativt område.

OMRÅDETS UDFORDRINGER

Der findes en del udfordringer i forbindelse med planlægning og udformning af OVER SØ & LAND. Den overordnede udfordring for Tarup-Davinde I/S er at skabe et sammenhængende område, som også opleves sådan af de besøgende. Der skal i området skabes oplevelse af at området har en "indgang". Den besøgende skal have en oplevelse af, hvornår denne befinder sig i området. Dette er i dag noget uklart, når man kører eller går ind i OVER SØ & LAND.

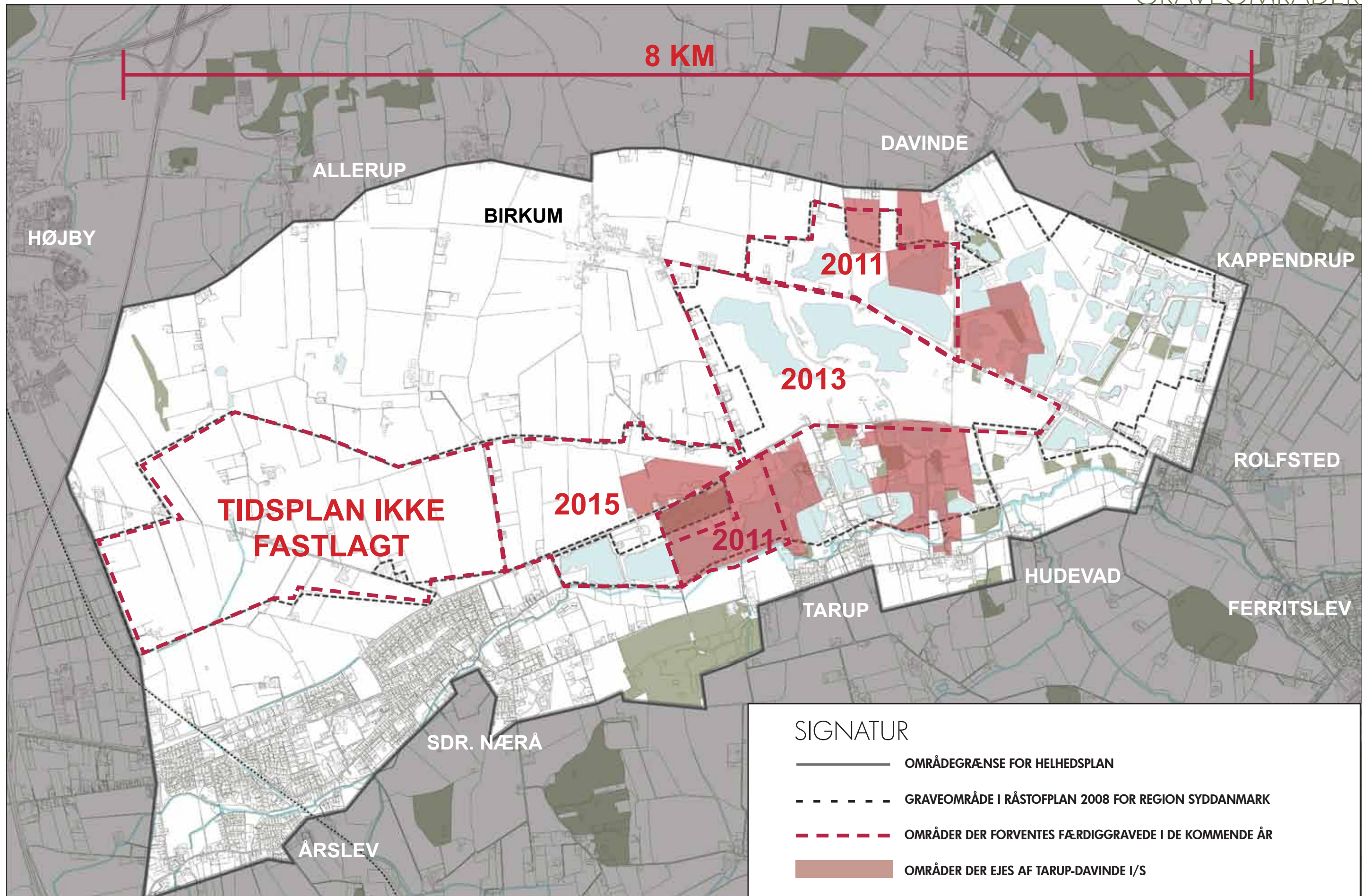
Oprindeligt har landskabet været kendetegnet af store mere eller mindre plane flader. Landskabet har undergået en forandring af de mange års intensiv råstofgravning, og det er i dag kendetegnet ved markante højdeforskelle med store kratere og huller. Graveaktiviteterne har efterladt veje og bygninger som store og små barrierer i området. Denne struktur er meget karakteristisk for området, og strukturen gør, at området består af en række små, velfungerende enheder, der hverken fysisk eller visuelt hænger sammen. Derfor opleves området slet ikke som det store og imponerende landskab, det er.

Områdets veje er med til at bryde de grønne og blå strukturer i området. Barriererne ligger som store jordvolde og er med til at gøre terrænet mere dramatisk. Udfordringen er derfor at bearbejde og udnytte disse barrierer, så der opstår en mere varieret og sammenhængende landskabsoplevelse. Nogle steder kunne barriererne med fordel gennembrydes og andre steder kunne det være en fordel at understrege deres udtryk og tilstedeværelse. I dag er det svært at opleve områdets kæmpe skala – idet man som besøgende befinder sig enten på oprindeligt terrænniveau eller i et lavere og udgravet terrænniveau. Det er en helt anden oplevelse at befinde sig på de to høje punkter; det naturskabte Ibjerg og Røllehøj, som er overskuds-jord fra Svendborgmotorvejen. Herfra kan man fornemme områdets skala og karakter og suget i maven kommer helt af sig selv. For at give en sammenhængende oplevelse af området skal den vertikale bevægelse i landskabet derfor styrkes.

Områdets størrelse og karakter kan understreges ved at arbejde med elementer, der skaber rum og perspektiv i landskabet. Det store fritidslandskab skal tilføres elementer, så det vil være en varierende oplevelse, at bevæge sig gennem området til fods, på cykel eller hest, i bil eller på vandet.

Eksempel på hvordan området omkring Naturskolen fungerer i dag.

NUVÆRENDE KARAKTER

Områdets nuværende karakter beskrives i dette afsnit. OVER SØ & LAND inddeles i en række analyseområder benævnt med bogstaver. For hvert analyseområde beskrives gravestatus, ejerforhold, karakter, nuværende funktioner og aktiviteter samt indsatsområder.

ANALYSEOMRÅDE A

Gravestatus:

A1) Store dele af området er færdiggravet. I den østligste del af området graves der dog stadig.

A2) Området er færdiggravet. Dele af området er fyldt op, da det gennem årene har fungeret som lokal losseplads, hvor byggeaffald og andet er blevet deponeret. Dette opleves ikke, når man bevæger sig i området, da det i dag fremstår grønt og velfungerende.

Ejerforhold:

A1) Hovedparten af den vestlige del ejes og drives af Tarup-Davinde I/S, mens den østlige del ejes af private lodsejere.

A2) Hovedparten af området ejes og drives af Tarup-Davinde I/S, mindre dele ejes af private lodsejere.

Karakter:

A1) Den vestlige del af område A1 – Phoenix, er velfungerende med publikumsfaciliteter, stier og beplantning. Omkring Phoenixgrunden er søerne noget større og har et selvgroet udtryk med flere åbne partier. I den østligste del af A1 pågår gravning af

grus, og udtrykket er derfor meget åbent og goldt. Rester af den oprindelige markstruktur anes stadig og centralt i området er et af gravekratrene retableret som put and take sø. Areaerne omkring søen er nytplantede. Området er ikke særlig tilgængeligt. De eksisterende skove, der ligger nordvest herfor, danner en flot kulisse og visuel afgrænsning af området.

A2) Området fremstår som en vekslende mosaik af søer, græsningsarealer og krat. Området har primært et selvgroet udtryk, med de oprindelige boligernes haver som kultiveret modstykke. Området er velfungerende med stier, beplantning og græsningsaftaler. Området vidner om tidligere tiders metoder til at udvinde råstoffer. Tidligere gravede man ikke over matrikelskel. Dette giver et væld af små søer, hvor mange stier følger de gamle matrikelskel på dæmninger over søerne. Denne struktur er i sig selv en formidling af historien. I området er der foretaget få egentlige tilplantninger. Årslev Forsøgsstation har tilplantet et område med felter af forskellige danske træer og buske. I denne "planteskole" kan det iagttages, hvilke arter der klarer sig under de givende vækstbetingelser. I området findes Fyns største bestand af strandtudser, som er fredet. Der graves løbende små vandhuller for at sikre bestanden.

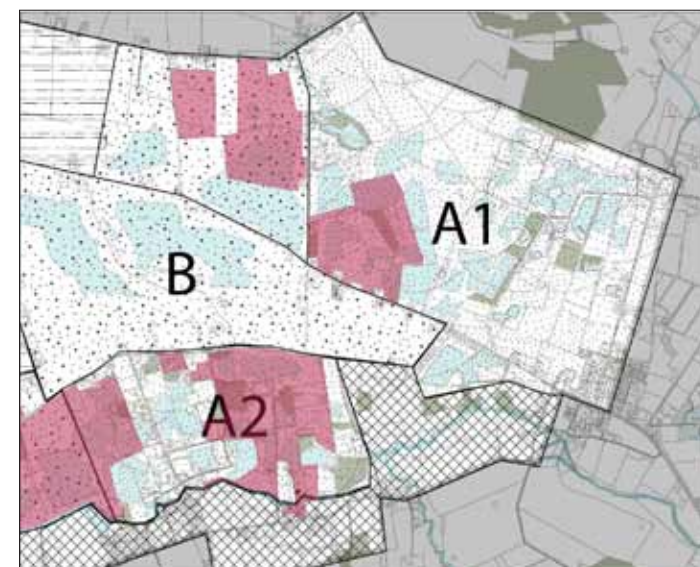
Nuværende funktioner og aktiviteter:

A1) Omkring Phoenixgrunden findes fiskesø, parkering og toiletter. Den gamle vejebod fungerer som klubhus for den lokale islænder rideklub, og en hundetræningsklub anvender ligeledes området. I det østlige område findes privat put and take sø med tilhørende parkering, klubhus og grilltelt.

A2) Området rummer Naturskolen Ålækkestedet, Årslevs naturbørnehave, shelters, bålsted, grill, parkering og toiletter. Der findes offentlige fiskesøer, mens en fiskeklub har egne søer i området, her er det kun medlemmer, der må fiske.

Et karakteristisk billede af hvordan der er gravet i område A1.

De røde områder ejes allerede af Tarup-Davinde I/S.

Indsatsområder:

A1) Omkring og på Phoenixgrunden vil kommende tiltag bestå i at udbygge de allerede eksisterende aktiviteter. I det østlige område bør indsatsen være at sikre adgang via opkøb, styring af gravetilladelserne, krav til retablering, etablering af ny beplantning efter endt gravning.

A2) Tiltag i området vil være af mindre karakter, som f.eks. at synliggøre stierne i området, at supplere beplantning og at udvide eksisterende funktioner. Nye tiltag i dette område bør løses på detailniveau.

her ud over er der i begge områder brug for fortsat naturpleje med fokus på de konkrete naturværdier.

ANALYSEOMRÅDE B

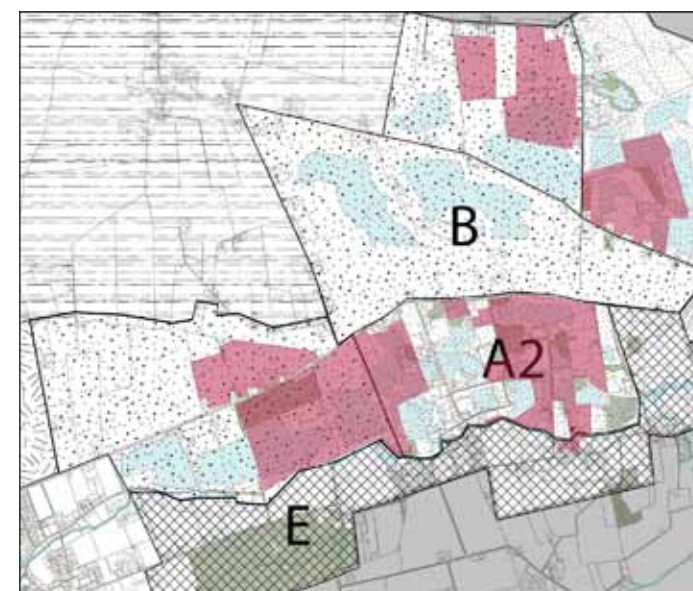
Gravestatus:

Området forventes færdiggravet inden udgangen af 2011 eller 2012.

Ejerforhold:

Ejes og drives af Tarup-Davinde I/S: Arealer omkring Davinde sø samt dele af søen, samt areal og søer omkring Ibjerg og Anes Høj.

Arealer vest for Ibjerg, højene samt søen vest for Davinde Sø og arealerne mellem Ørbækvej og Ibjergvej/Rolighedsvej ejes af private lodsejere.

De røde områder ejes allerede af Tarup-Davinde I/S.

Karakter:

Området omkring Davinde sø er ved at tage form. Jordformationerne af overskudsjord, Røllehøj og snart også Lille Røllehøj, rager op og udgør markante elementer i det ellers flade agerland. Landskabet er tydeligt menneskeskabt og i stor skala. Landskabets store skala er udtryk for den effektive grusindvinding, der foregår i dag, men forholdet mellem høje partier, flade partier og søer harmonerer i skala, og området hænger fint sammen visuelt. Den egentlige terrænmodellering af jordformationerne virker umiddelbart noget tilfældig. Enkelte tilplantninger i mindre skala er udført.

Under Ørbækvej er der adgang via tunnel til arealet mod syd, hvor grusindvinding stadig pågår. Det samme gælder for arealet vest herfor. Landskabet er her i en endnu større skala og har en mere midlertidig karakter. Ved endt gravning vil området været kendetegnet af meget store søflader. Ibjerg er et meget karakteristisk element i området. Ibjerg er en ås der er opstået efter sidste istid.

Nuværende funktioner og aktiviteter:

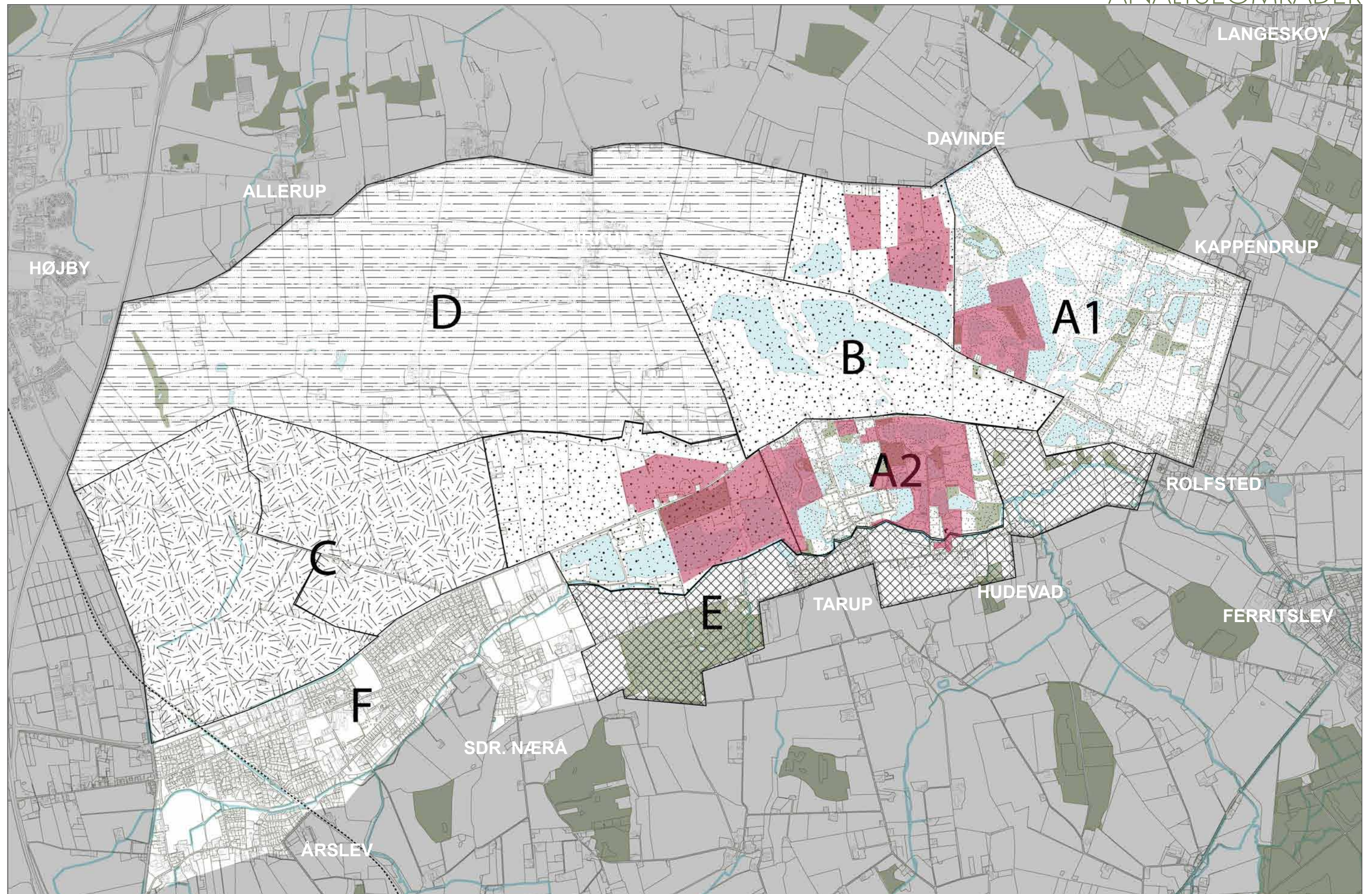
Davinde Sø fungerer som badesø, og her findes parkering, toiletter, shelters og stier. I den sydlige del af området pågår stadig grusindvinding.

Indsatsområder:

Tilplantning vil være den centrale indsats for område B. Dette storskalalandskab vil kræve elementer, der kan danne rum af mere menneskelig størrelse til ophold og aktiviteter. Indsatsen bør desuden være at tilføre området nye aktiviteter og funktioner, således at der skabes nyt liv i området. Der bør være dialog omkring højenes formgivning. Stillingtagen til tunnel og Ibjerg bør indarbejdes i det fremtidige område.

Røllehøj som den tager sig ud i dag.

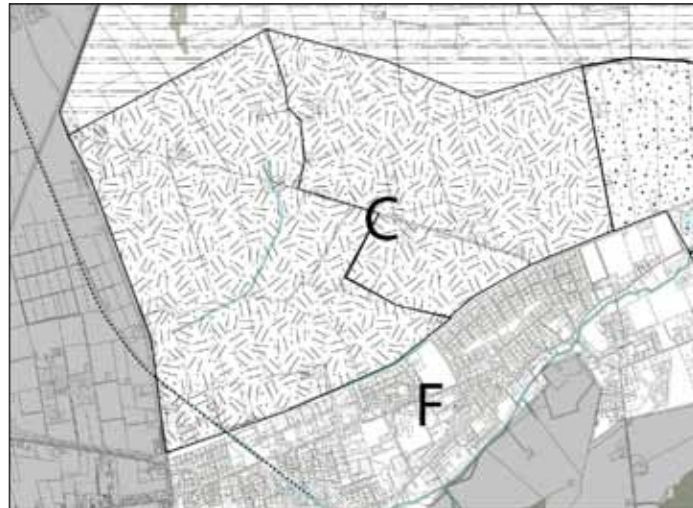

ANALYSEOMRÅDE C**Gravestatus:**

Området er udlagt som graveområde i råstofplanen, men gravning er endnu ikke påbegyndt.

Ejerforhold:

Området ejes af en række forskellige private lodsejere.

Hele området er i dag ejet af forskellige private lodsejere.

Karakter:

Området er agerland med forholdsvis store dyrkede marker og flankeret af flotte levende hegn. Området er plant og åbent uden egentlige attraktioner. Området grænser i vest op til Årslev Forsøgsstation og Svendborgmotorvejen og mod syd til Årslev.

Nuværende funktioner og aktiviteter:

Landbrugsarealer med spredt bebyggelse.

Indsatsområder:

Et vigtig indsatsområde er at forsøge at styre gravetilladelse, så reetablering kan ske i overensstemmelse med helhedsplanen og den efterfølgende videre planlægning. Når områderne er færdiggravede bør, der etableres ny beplantning. Der bør i områdets udformning fokuseres på, at der tilføres rumskabende elementer, nye aktiviteter og funktioner.

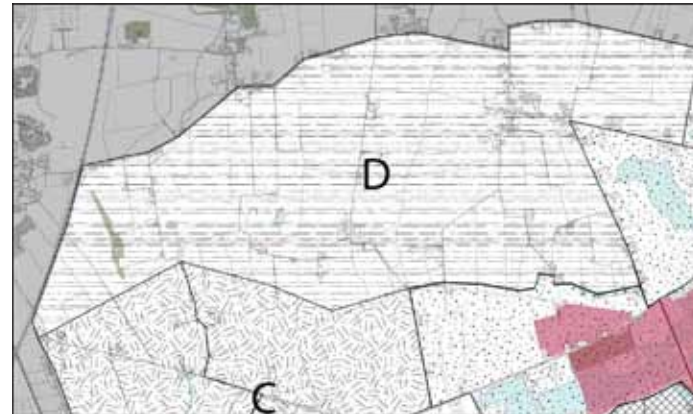
Typisk billede af områdets oprindelige karakter inden graveaktiviteterne starter.

ANALYSEOMRÅDE D**Gravestatus:**

Området ligger uden for det graveområde, der er udlagt i forslaget til den nye råstofplan.

Ejerforhold:

Området ejes af en række forskellige private lodsejere.

Hele området er i dag ejet af forskellige private lodsejere.

Karakter:

Området er plant agerland med en mosaik af dyrkede marker, hvor mange er omgivet af flotte levende hegn. I området findes mindre søer og vådområder.

Nuværende funktioner og aktiviteter:

Landbrugsarealer med spredt bebyggelse

Indsatsområder:

Der bør ydes en indsats for at skabe perspektiv og dynamik i det mere eller mindre flade kulturlandskab. Der bør f.eks. arbejdes med skovrejsning, da skovene både vil udgøre leve- og opholdssted for dyrelivet i det meget åbne landskab og fungere som rumskabende element. Området skal fremadrettet fungere som en kulisser for OVER SØ & LAND. Det gamle kulturlandskab bør bl.a. bevidne, hvordan graveområdet har set ud, inden man startede udvinding af råstoffer. Samtidig er det vigtigt at der skabes stiforbindelser gennem området.

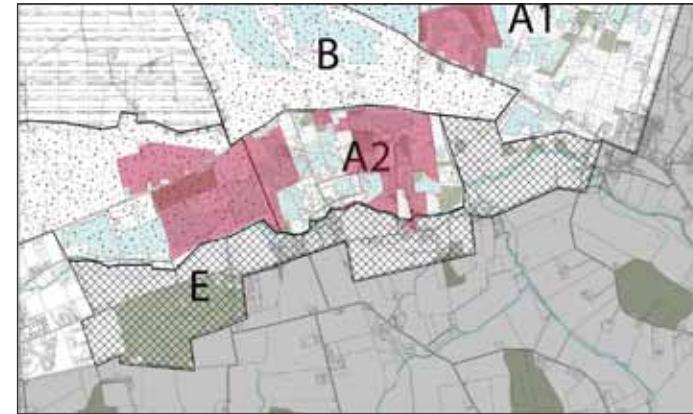
Kulturlandskabet nord for OVER SØ & LAND.

ANALYSEOMRÅDE E**Gravestatus:**

Området omkring Vindinge Å er ikke en del af det udlagte graveområde og bør heller ikke blive det i fremtiden. Ådalen, miljøet og naturen omkring denne skal bevares og styrkes.

Ejerforhold:

Området ejes af en række forskellige private lodsejere.

Hele området er i dag ejet af forskellige private lodsejere.

Karakter:

Vindinge Å og ådalen omkring denne er trods sin størrelse et markant naturelement, der danner en naturlig og frodig grænse for OVER SØ & LAND. Den har et fin slynget forløb gennem agerlandet og løber gennem Tarup og Hudevad.

Nuværende funktioner og aktiviteter:

Hudevad Smedje, gangsti fra Sdr. Nærå til Tarup

Indsatsområder:

Indsatsområdet er at udbygge den eksisterende stiforbindelse langs Vindinge Å, så stien bliver længere, tydeligere og mere sammenhængende. Stiforbindelsen skal kobles på den grønne kile syd for Årslev, så man kan gå ad stien fra Årslev til Rolfsted. Stien går forbi Museet ved den gamle smedje og Naturskolen, hvor hhv. stedets håndværksmæssige historie og natur/geologi bliver formidlet. Desuden skal der arbejdes på at sikre kig fra Torpegårdsvej/Hudevad Byvej mod åen og OVER SØ & LAND.

Her ud over bør der ske en styrkelse og pleje af de vandløbsnære naturværdier herunder enge, moser, ellesumpe og rigkær.

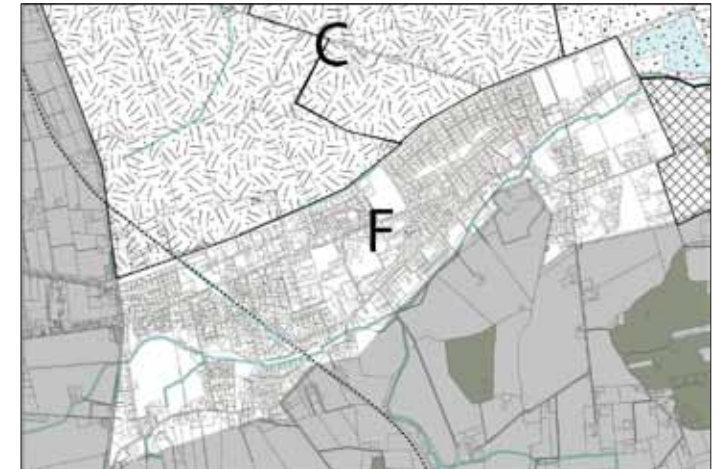
Til højre: Indtryk fra Vindinge Å.

ANALYSEOMRÅDE F**Gravestatus:**

Uden for graveområdet

Ejerforhold:

Området ejes af en række forskellige private lodsejere.

Hele området er i dag ejet af forskellige private lodsejere.

Karakter:

Bymæssig bebyggelse.

Nuværende funktioner og aktiviteter:

By- og servicefunktioner, bolig, erhverv, grønne områder osv.

Indsatsområder:

Indsatsen ligger i at bearbejde overgangen mellem by og land, samtidig med at der sikres adgang fra Årslev/Sdr. Nærå til OVER SØ & LAND.

VIRKEMIDLER

Her på siden er der skitseret et række virkemidler, som kan anvendes i løsningen af de udfordringer, der er beskrevet i forhold til OVER SØ & LAND. De væsentligste virkemidler er:

- Beplantning (herunder skov)
- Landskabsbearbejdning
- Nedrivning af bygninger
- Nye forbindelser herunder også stier
- Nedbrydning af barrierer
- Skabe fysisk sammenhæng

Eksempel på hvordan der kan skabes nye forbindelser. På den måde nedbrydes barrierer i området.

Der kan arbejdes med forskellige typer af beplantning i området.

Her ses en faunapassage i vand, som er skabt gennem en landskabsbearbejdning.

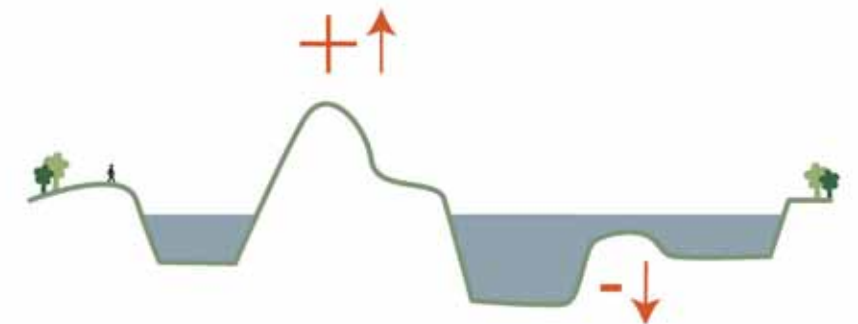
BESKRIVELSE AF VIRKEMIDLERNE

Beplantning kan være med til at skabe forbindelser, sammenhænge og rum i området.

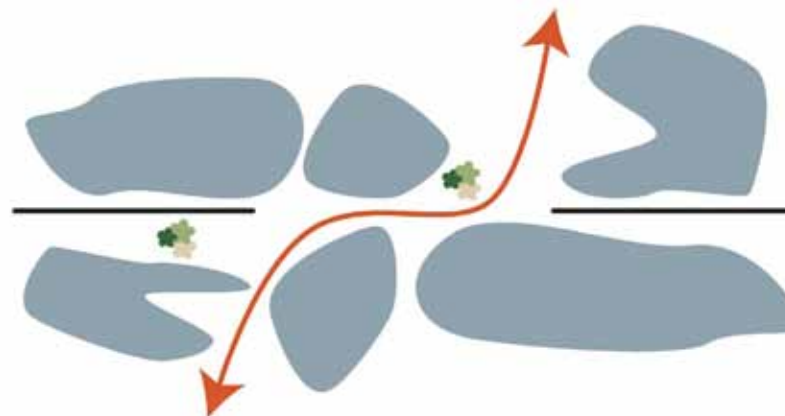
Der kan arbejdes med nedrivning af bebyggelse på strategisk udvalgte steder.

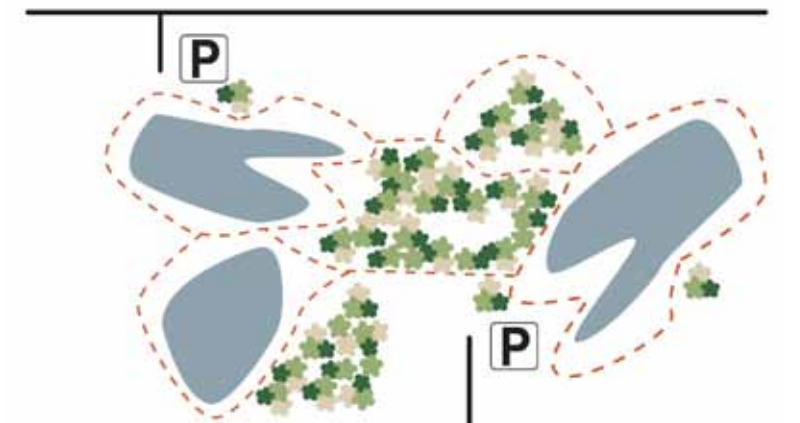
Landskabsbearbejdning, ved enten at rydde jora på eller grave jora af, kan være et effektivt virkemiddel.

Nye forbindelser i form af broer og tunneller kan sikre den fysiske sammenhæng i området.

Nedbrydning af infrastrukturelle barrierer på udvalgte steder kan sikre bedre fysisk og visuel forbindelse i området.

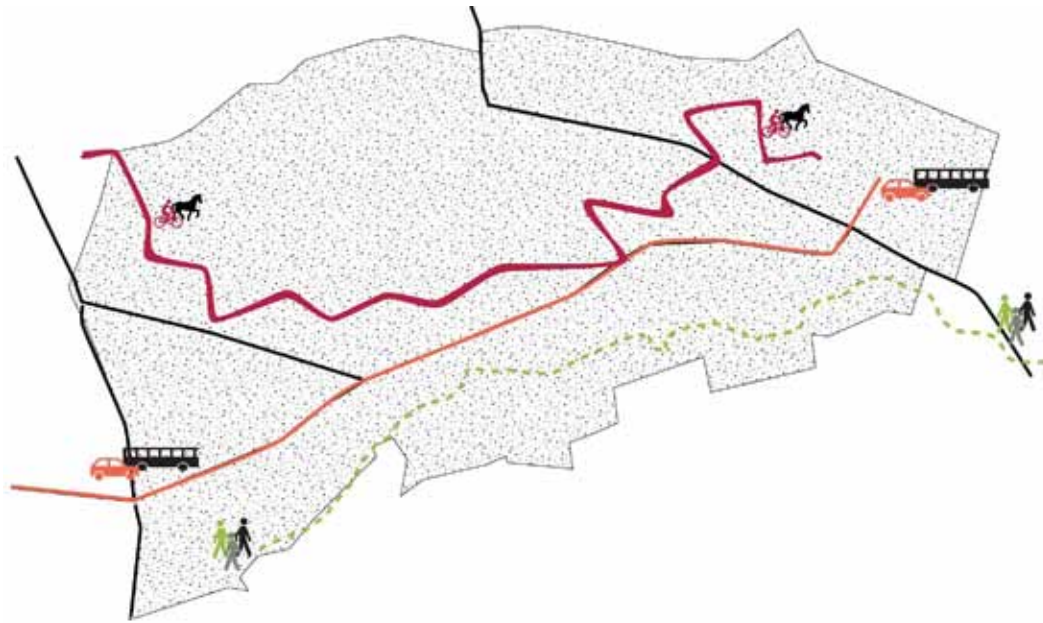

Et overordnet sammenhængende system kan være med til at binde området bedre sammen.

HOVEDGREB

1

3 BEVÆGELSESTEMPI

Helhedsplanen viser den fremtidige overordnede disponering og arealanvendelse inden for det afgrænsede område. Gennem en analyse af områdets eksisterende udfordringer og områdets nuværende karakter er der et klart billede af hvilke elementer hovedgrebet skal fokusere på. Det er elementer som.

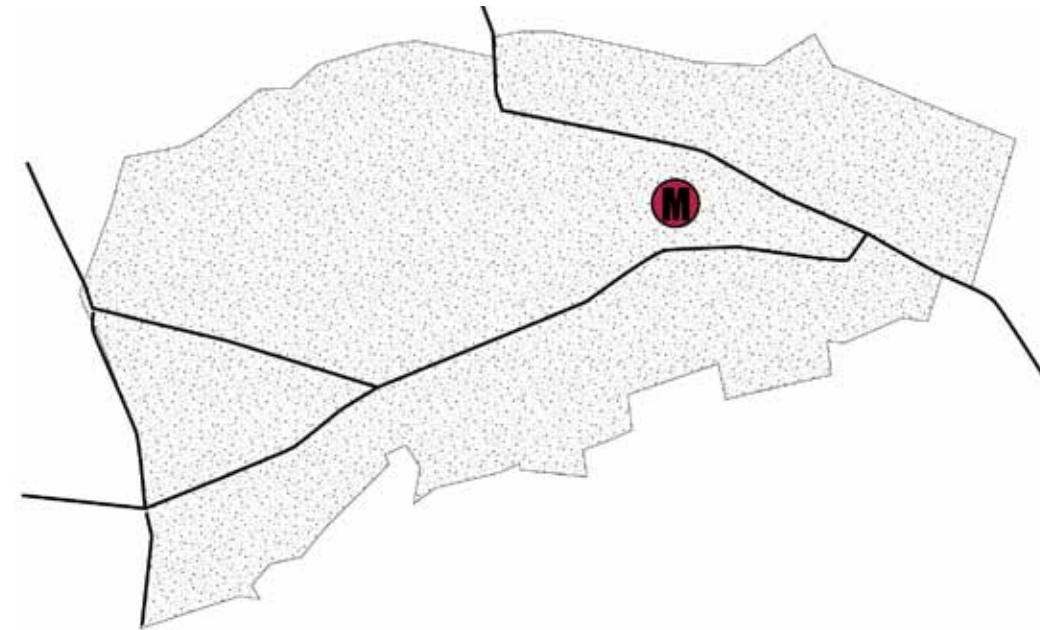
- Oplevelsen af at bevæge sig i området til fods, på cykel eller hest og i bil
- Et centralt mødested
- Perspektiv og rumdannelse i området
- Sammenhænge og forbindelser (herunder veje og stier)
- Programmering af området med natur, funktioner og aktiviteter

FORSKELLIGE BEVÆGELSESTEMPI - 1

I Helhedsplanen er der arbejdet med oplevelsen af området i tre forskellige bevægelsestempi. Den oplevelse man får, når man færdes i området til fods – det langsomme tempo. Den oplevelse man får, når man færdes på cykel eller hest – det moderate tempo. Den oplevelse man får i bil – det hurtige tempo. Hovedgrebet sikrer, at disse tempi opleves over lange stræk, således at områdets skala understeges. Alt efter hvor i området man befinder sig, vil de lange stræk i de forskellige tempi opleves forskelligt. Oplevelsen vil variere på den måde, at der i alle tempi vil være lange kig, korte kig, store rum, små rum med forskellige landskabelige karakterer. Til fods vil der være en yderligere dimension i muligheden for at bevæge sig op på højene og nyde en udsigt ud over området. Bevægelsen på vand kan selvfølgelig også ske i flere tempi, men denne oplevelse vil bero på udformningen af de enkelte delområder og søer samt deres funktioner.

2

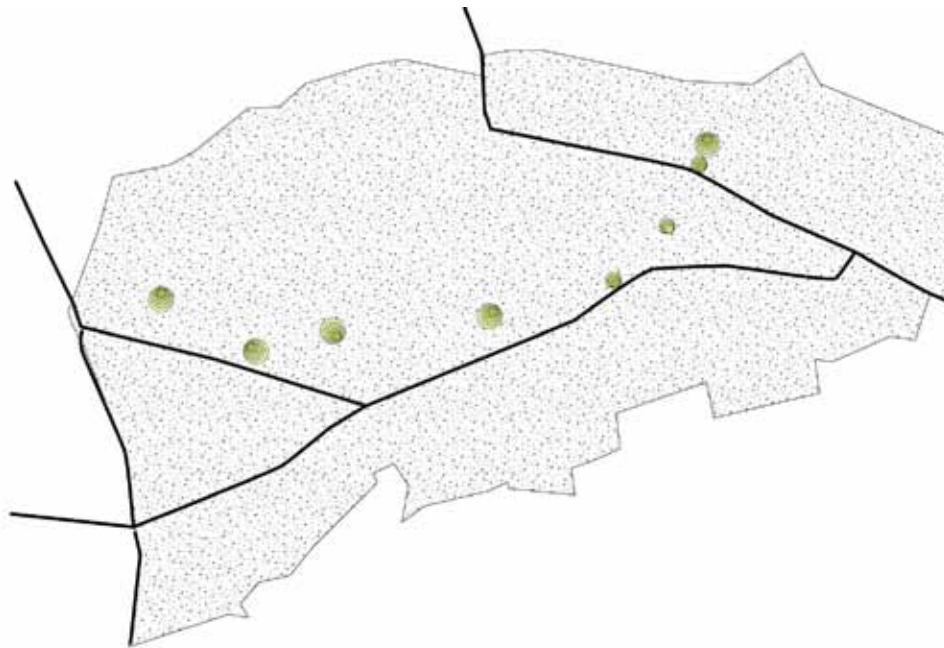
MØDESTED

MØDESTED - 2

Der skal etableres et mødested i området, som kan være med til at samle området og fungere som en indgang til området for de besøgende, som kommer til området for første gang eller besøgende som søger et kendt udgangspunkt. Samtidig skal mødestedet fungere som områdets samlingssted. Det er vigtigt, at mødestedet placeres forholdsvist centralt i OVER SØ & LAND for at være med til at skabe en fysisk forbindelse gennem området. I Helhedsplanen placeres mødestedet midt i området og fungerer derfor samtidig som et bindeled mellem flere af Tarup-Davinde I/S allerede eksisterende og velfungerende områder. Mødestedet er beskrevet yderligere i afsnittet om de enkelte delområder.

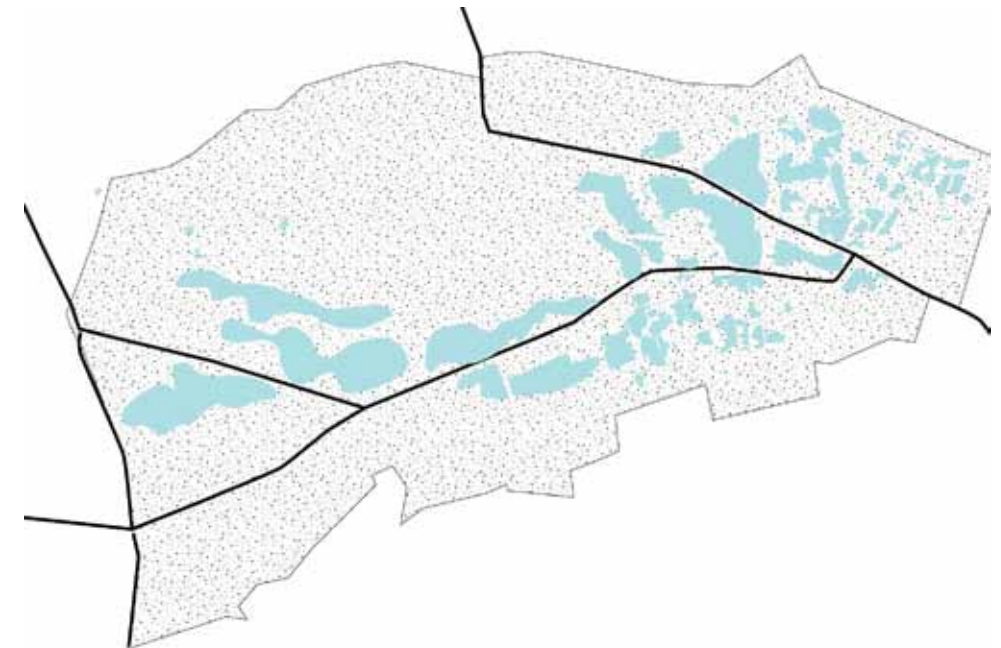
3.1 HØJE

3.2 SKOVE

3.3 SØER

PERSPEKTIV OG RUMDANNELSE - 3

I Helhedsplanen er der arbejdet med perspektiver, kig og rumdannelse gennem brug af skovrejsning i OVER SØ & LAND og i det omkringliggende landskab. Samtidig peges der på en landskabsbearbejdning, som bygger videre på de idéer, som allerede er påbegyndt med Røllehøj og Lille Røllehøj. For at skabe en fornemmelse af rum i en mere menneskelig skala, end den der opleves i dele af området i dag, er perspektiv og rumdannelse vigtigt. Skove og høje er med til at skabe kulisse og rum inden for området og på den måde sikres en bedre helhedsoplevelse af OVER SØ & LAND.

3.1 - Høje

Højene skal sammen med søerne være kendetegnet for OVER SØ & LAND. Højene udformes på forskellig vis med varierende beplantningsprincipper, funktioner og aktiviteter afstemt efter hvilket delområde de ligger i. Højene skal primært fungere som udkigspunkter i området. Der er skitseret en række principper, som kan anvendes i den fremtidige planlægning af området. Der findes selvfølgelig mange flere principper og muligheder, og den enkelte høj skal detailplanlægges, efterhånden som OVER SØ & LAND udbygges. Principper herfor fremgår af de efterfølgende sider.

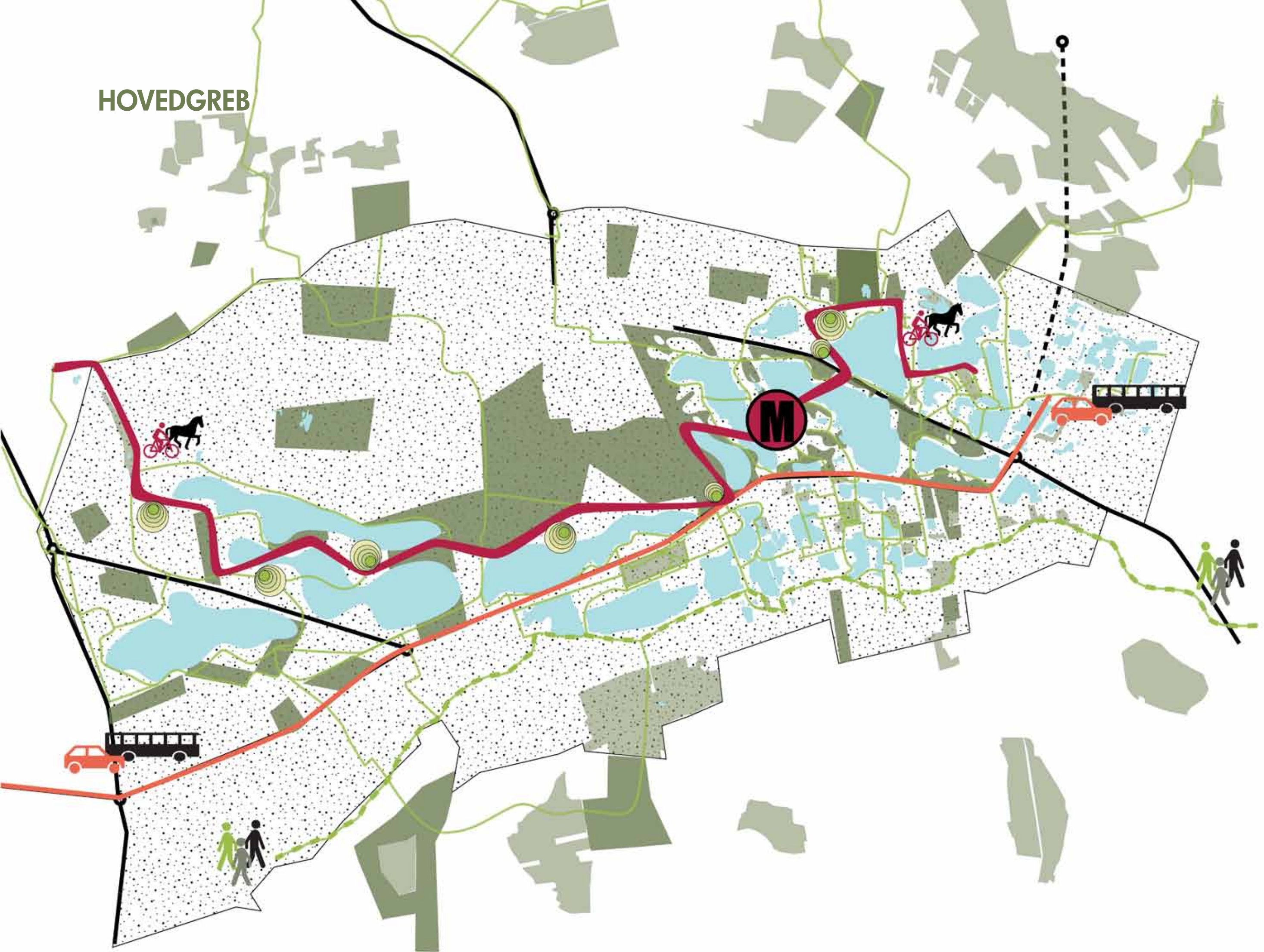
3.2 - Skove

Der lægges et mønster af løvskove ud over hele området. Disse skove er et væsentligt rumskabende element i Helhedsplanen. Løvskovene skal skabe variation i oplevelsen af perspektiv, kig og rum i området. Skovfelterne er med til at binde området sammen visuelt og danne en smuk kulisse for OVER SØ & LAND. Der etableres desuden et større sammenhængende skovområde i forbindelse med Mødestedet og mod nordvest mod Birkum. Samtidig vil skovene fungere som levested for dyr og planter og være med til at skabe variation i områdets naturtyper.

3.3 - Søer

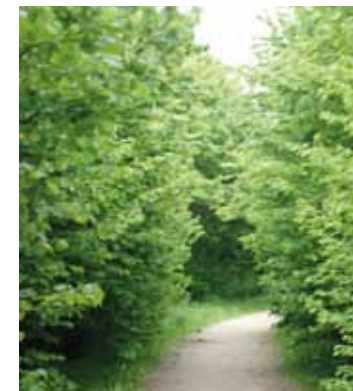
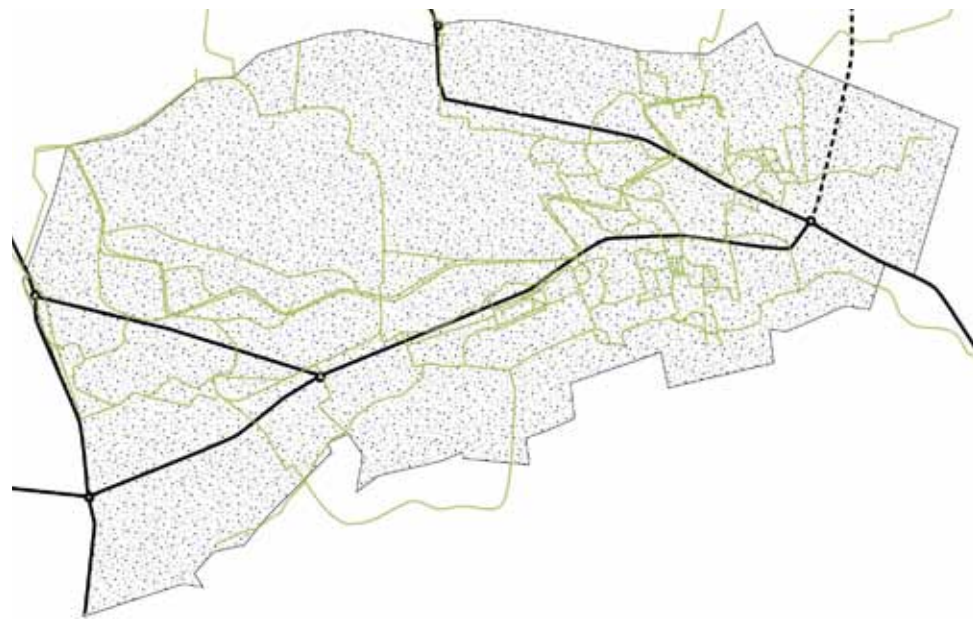
De mange søer i området er med til gøre OVER SØ & LAND til et specielt naturområde med mange rekreative muligheder. Der findes kun få steder med så mange og store menneskeskabte søer som i OVER SØ & LAND. Vand virker dragende på mennesket og er derfor et godt grundlag for at skabe et velfungerende og velbesøgt rekreativt område midt på Fyn. Søerne i Helhedsplanen skal betragtes som en slags signatur, da det først gennem grusgravningen afgøres, hvordan de endelige søer kommer til at se ud. Helhedsplanen skitserer nogle store søer i de nyudlagte graveområder, dels pga. den måde der graves i dag, og dels pga. den programmering og karakter der ønskes i fremtiden i området (se også afsnittet om den videre planlægning i forhold til gravetilladelse). Der er på side 24 og 25 vist inspiration til, hvordan der kan arbejdes med forskellige principper for søbredder i den fremtidige planlægning for OVER SØ & LAND.

HOVEDGREB

4

FORBINDELSER

Eksempel på en grussti, der kan forbinde OVER SØ & LAND med de omkringliggende byer.

Inspiration til en hovedsti, som skal være en klart defineret figur, der sikre en visuel og fysisk sammenhæng i området.

Eksempel på en mindre vandresti, hvor beplantningen får lov at være lidt mere "vild".

4 - SAMMENHÆNGE OG FORBINDELSER

Analysen peger på, at der bør skabes sammenhænge og forbindelser i området. Hermed forstås både fysiske og visuelle forbindelser. Områdets grønne og blå enklaver bør bindes sammen med grønne forbindelser, blå forbindelser, visuelle sammenhænge og fysiske forbindelser. I hovedgrebet er der fokuseret på de lange øst/vestgående forbindelser og de korte nord/sydgående forbindelser.

Veje & parkering

I analysen peges der på, at områdets veje ligger som barrierer i forhold til at bevæge sig på tværs af de større infrastrukturer. Derfor er der en række steder, hvor der bør arbejdes mere detaljeret med passager over eller under vejene. I den gældende planlægning peges bl.a. på en ny vej fra Langeskov til Rolfshøj. På lang sigt kunne der etableres en vejadgang til området fra motorvejsafkørslen ved Langeskov. Denne vejadgang vil være med til at sikre bedre forbindelse til OVER SØ & LAND, hvis besøgsintensiteten på sigt øges. Samtidig peges der på en omfartsvej uden om Birkum, således at alt trafikken fra Odense ikke skal gennem landsbyen, men i stedet kan køre nord om byen. Oplevelsen fra en bil vil forstærkes gennem helhedsplanens øvrige tiltag, således at man fra Ibjergvej og Ørbækvej vil kunne opleve lange kig, korte kig, det åbne landskab og skoven.

Der findes allerede en række velfungerende parkeringsfaciliteter i området, men parkeringsfaciliteterne skal naturligvis udbygges i takt med at OVER SØ & LAND udbygges. Princippet for placering af nye parkeringspladser er, at de i videst muligt omfang placeres i tilknytning til eksisterende veje. Der skal også arbejdes med større arealer til midlertidig parkering i forbindelse med større arrangementer og events. Både eksisterende og forslag til nye parkeringsfaciliteter er vist på planen med veje og stier på side 27.

Stier

Helhedsplanen arbejder med fire forskellige stityper:

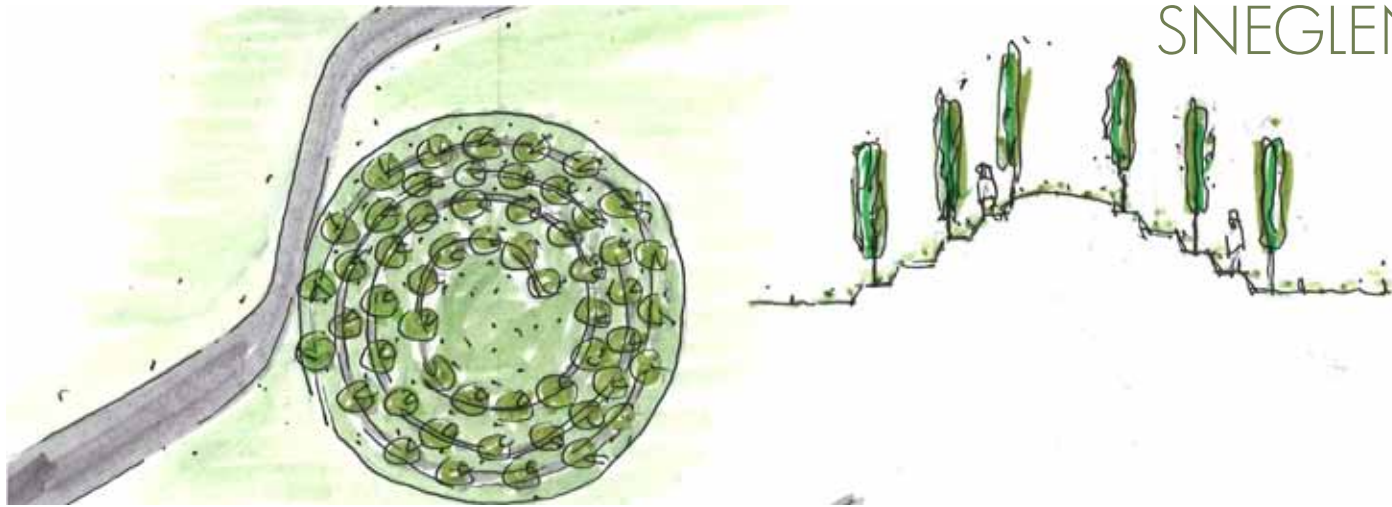
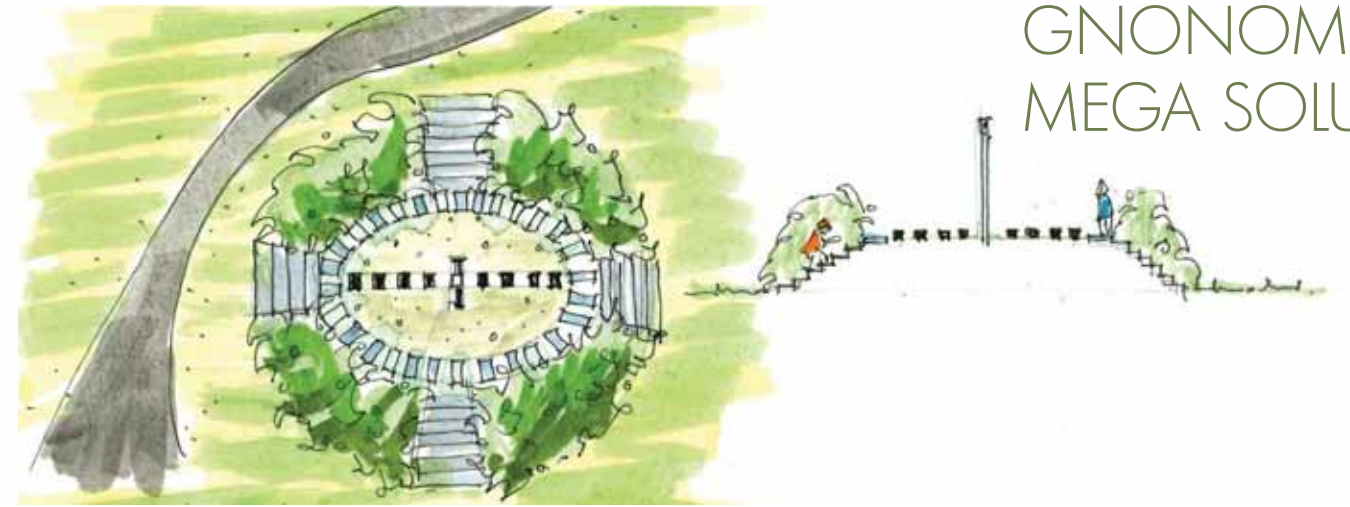
- Hovedstien
- Cykel- og gangstier
- Vandrestier
- Ridestier

Stierne er med til at skabe fysiske forbindelser og sammenhænge internt i OVER SØ & LAND, men også mellem området og de omkringliggende byer.

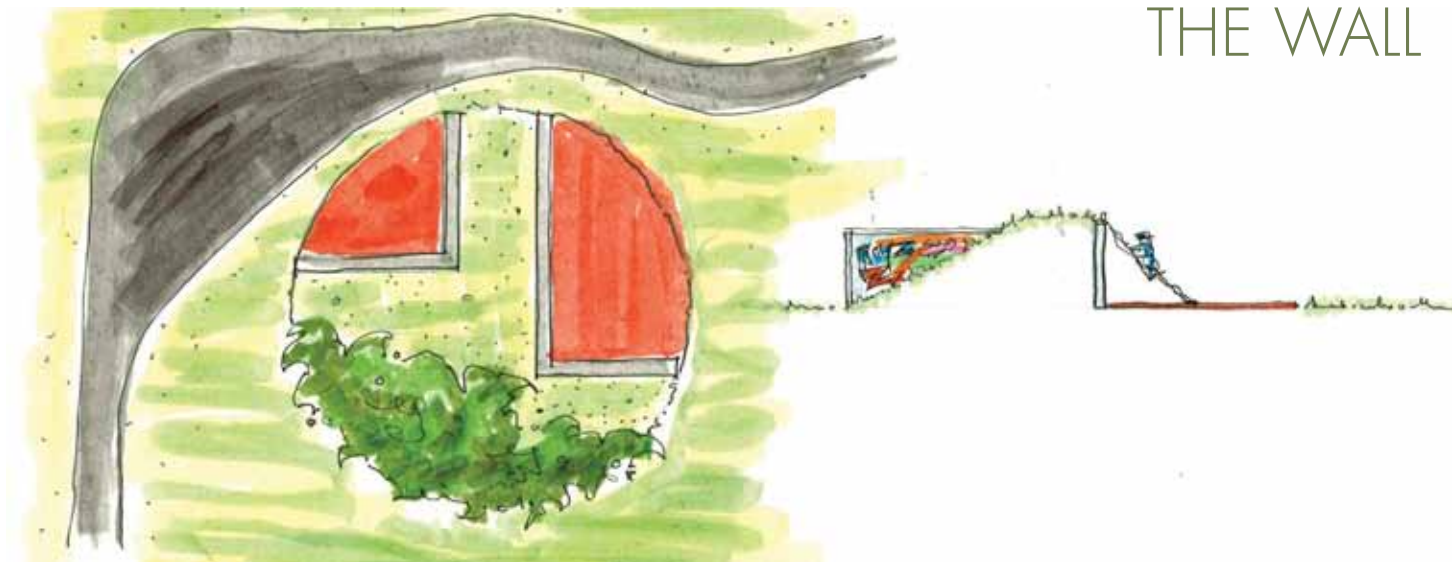
Principper for stierne og en nærmere beskrivelse af disse kan ses på side 26 og 27. Det er vigtigt at påpege, at forslag til stier kun kan realiseres hvis grundejere og lejere er indforstået hermed.

PRINCIPPER FOR HØJE

SNEGLEN

GNONOM
MEGA SOLUR

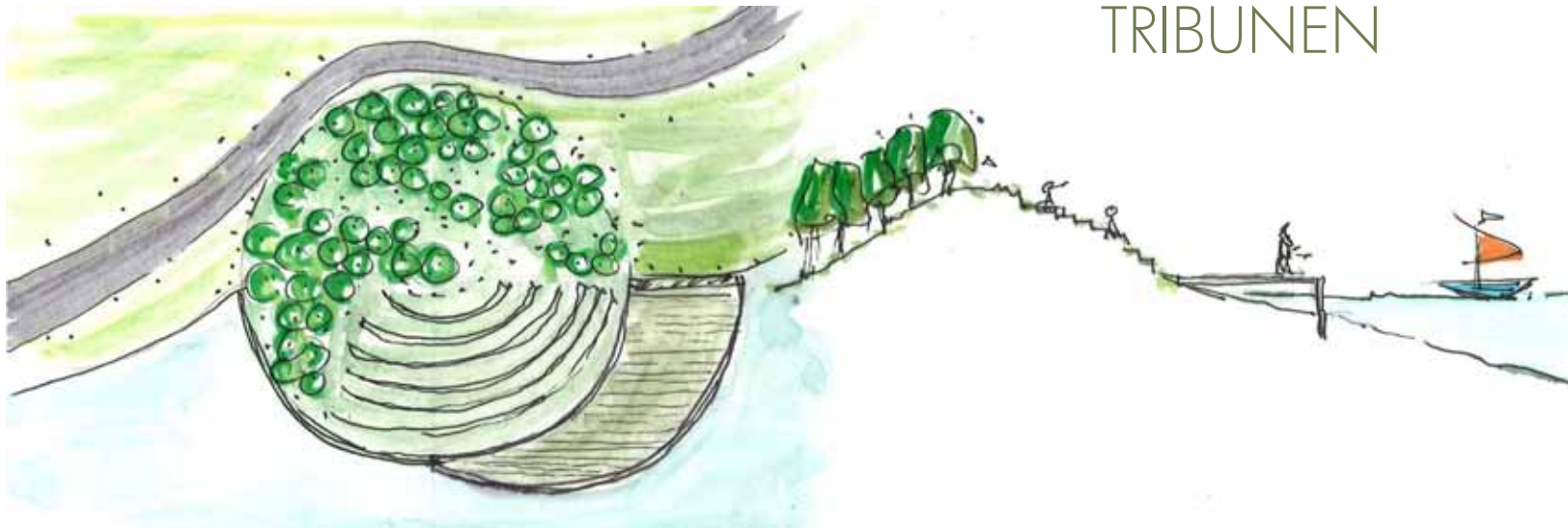
THE WALL

TÅRNET

TRIBUNEN

BAKKELABYRINT

PRINCIPPER FOR HØJE

Storskala kunst formet som en høj - Her Elia af Ingvar Cronhammar ved Herning.

Eksempel på mange små bakker kan danne rum og visuel effekt - her en rundkørsel ved Åbybro.

Eksempel på hvordan bakkeformationer - her fra Herstedhøje ved Albertslund.

40 METER HØJ

5 METER HØJ

Højdenes højde og skala kan variere i forhold til, hvilket formål, funktion, aktivitet eller stemning der ønskes skabt det pågældende sted i OVER SØ & LAND.

PRINCIPPER FOR HØJENE

Principskitserne for højene skal udelukkende ses som forskellige principper/modeller uden direkte geografisk og skalamæssig forbindelse til de enkelte høje i planen. Højenes skala kan variere fra 5-40 meter (Røllehøj er ca. 40 meter høj). Ved en videre bearbejdning af højene skal den geografiske placering, skala, fremtidig funktion og anvendelse samt stillingtagen til de egentlige principper/modeller vurderes og måske også kombineres.

SNEGLEN

Høj med sneglegang. Der etableres en græssti, som snor sig op ad højen langs en markant træække af popler.

GNONOMET – MEGA SOLUR

Plint med trapper op til et helt simpelt solur. Bunden er grus, "viseren" er en træstolpe, "tallene" er kuber i sten, stien i glaserede tegl/betonfliser. Mellem trapperne plantes sergentsæbler.

THE WALL

Højen gennemskæres af betonmurer, hvor der kan klatres og males graffiti. Ved klatremurerne er der farvestrålende gummi-belægning.

TÅRNET

Høj med fugle/udsigtstårn. Henholdsvis to brede trapper og to ramper fører op til toppen hvor et fugletårn er placeret. Græsramperne kan om vinteren bruges som kælkebakker for de mindste. De tilplantede kiler kan f.eks. være hasselkrat, der stynes med passende interval.

TRIBUNEN

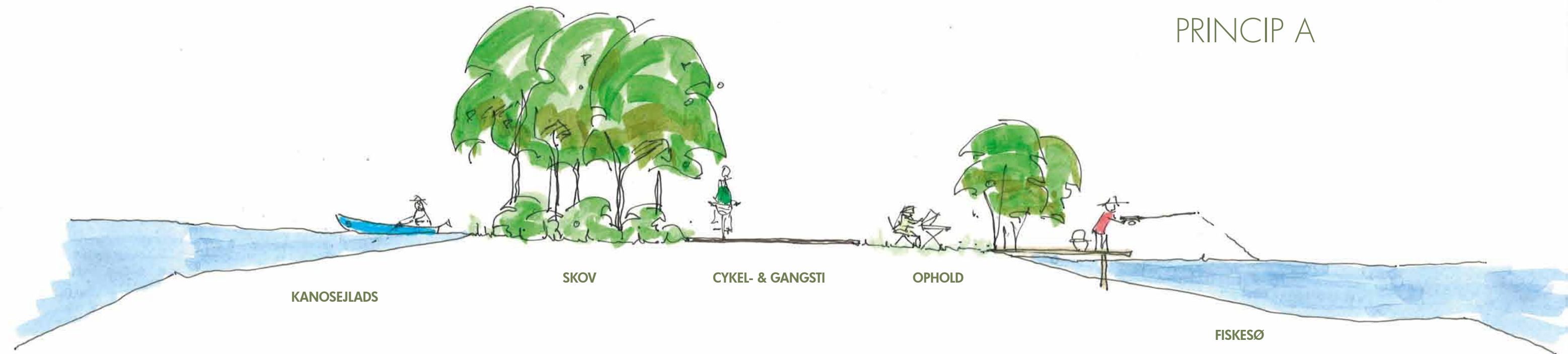
Høj ved sø kan udføres med amfisiddetrin, hvorfra man kan kigge ud over søen og de aktiviteter, der knyttes hertil. Der kan i forbindelse med denne høj også etableres en kombineret scene og kajanlæg. Højens top kan nås via amfitrinene eller gennem en lund af fuglekirsebær.

BAKKELABYRINTEN

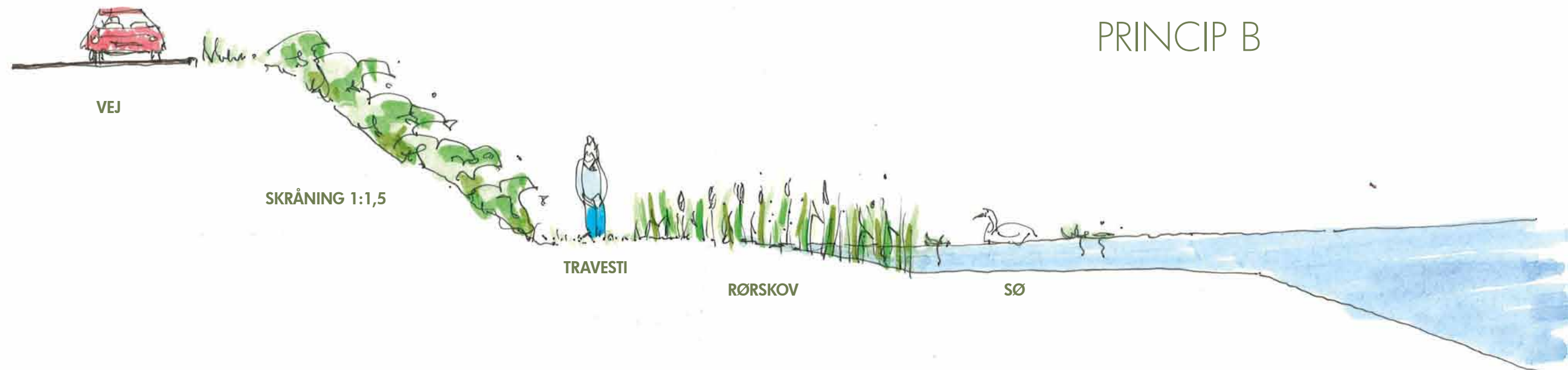
På en cirkulær flade af grus anlægges flere mindre græsklædte bakker. Man færdes gennem bakkelabyrinten. En eller flere af de små bakker gives en særlig karakter f.eks.: stenbunke fra grusgravene, en græsbakke med et stort egetræ, græsbakke med lys (drevet af solfangere).

PRINCIPPER FOR SØBREDDER

PRINCIP A

PRINCIP B

PRINCIPPER FOR SØBREDDER

PRINCIP A

Et eksempel på hvordan der mellem to søer kan etableres et stiareal, med beplantning på den ene side og opholdsarealer på den anden side. Søbredderne er på begge søer fladet meget ud, fordi aktiviteter som fiskeri fra bro og kanosejlads, nødvendiggøre flade søbredder. Efter endt gravning har søerne en forholdsvis stejl søbred.

PRINCIP B

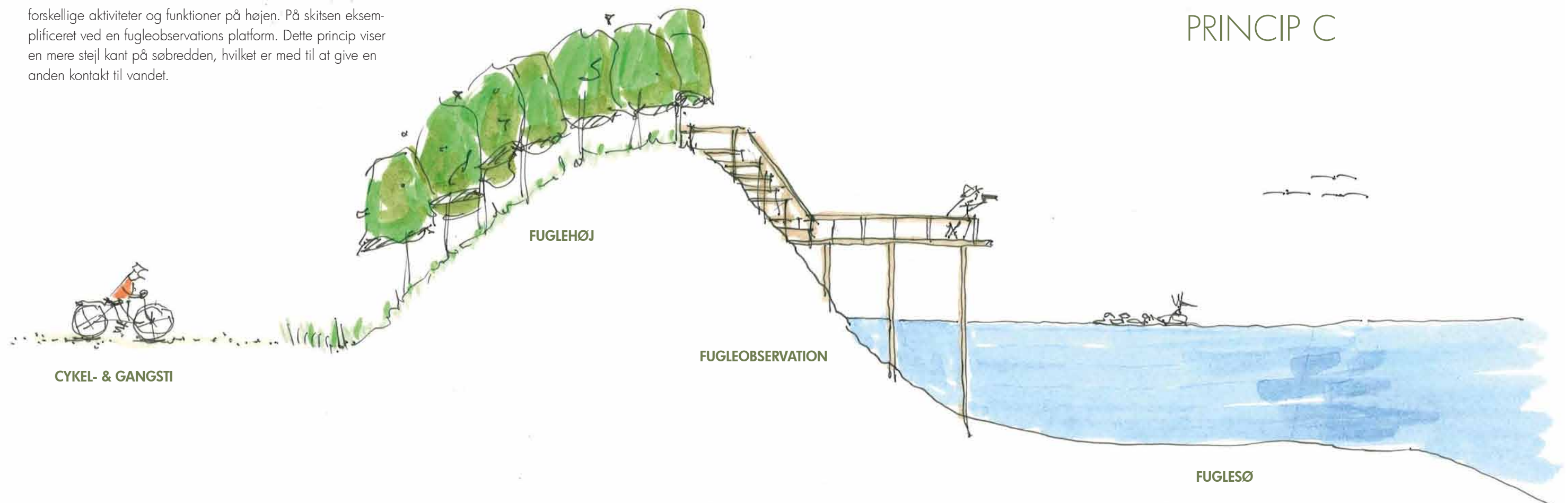
Dette princip viser, hvorledes den langsomme trafik på stien adskilles fra den kørende trafik, ved at lægge stien ned på søbredden. Desuden viser Princip B, hvordan der kan arbejdes med, at der på nogle søbredder sikres mulighed for eksempelvis rørskov. Hvilket kan være med til også at sikre en variation i dyrelivet i søen.

PRINCIP C

Adgangen til søerne kunne også ske via nogle af OVER SØ & LANDs høje, således at man får oplevelsen af at bevæge sig fra ikke at kunne se og have kontakt til vandet, til at have et flot view ud over søen. Dette kunne ske i forbindelse med flere forskellige aktiviteter og funktioner på højen. På skitsen eksemplificeret ved en fugleobservations platform. Dette princip viser en mere stejl kant på søbredden, hvilket er med til at give en anden kontakt til vandet.

Herover ses en række eksempler på eksisterende søbredder og tilgængelighed til vandet i OVER SØ OG LAND.

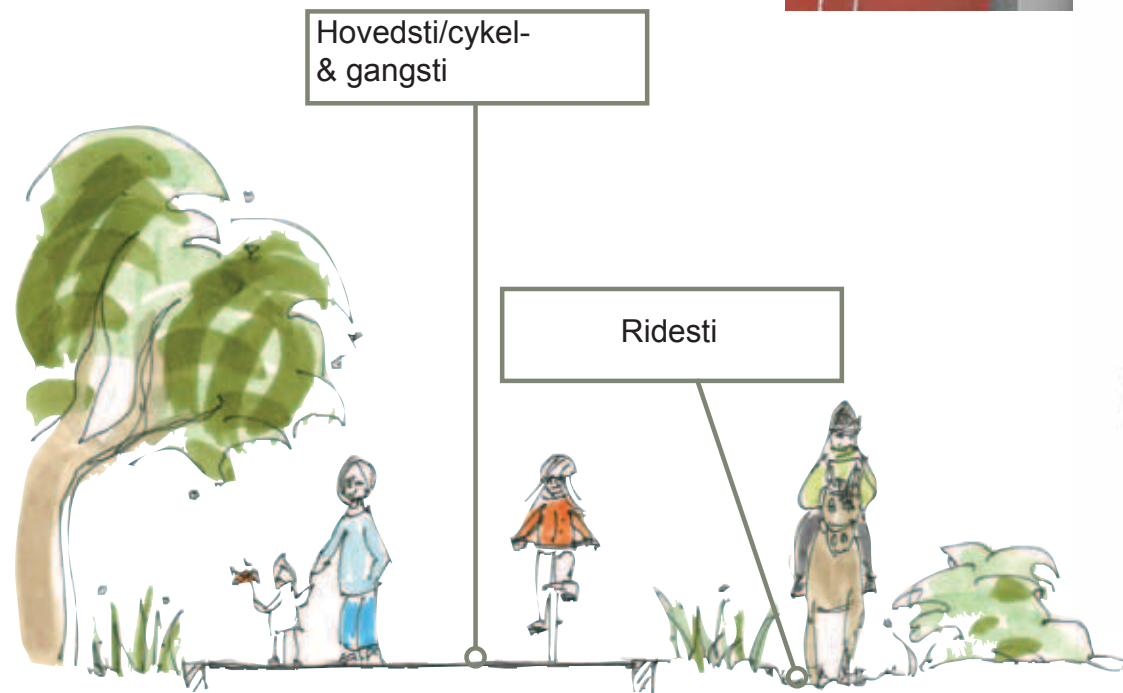
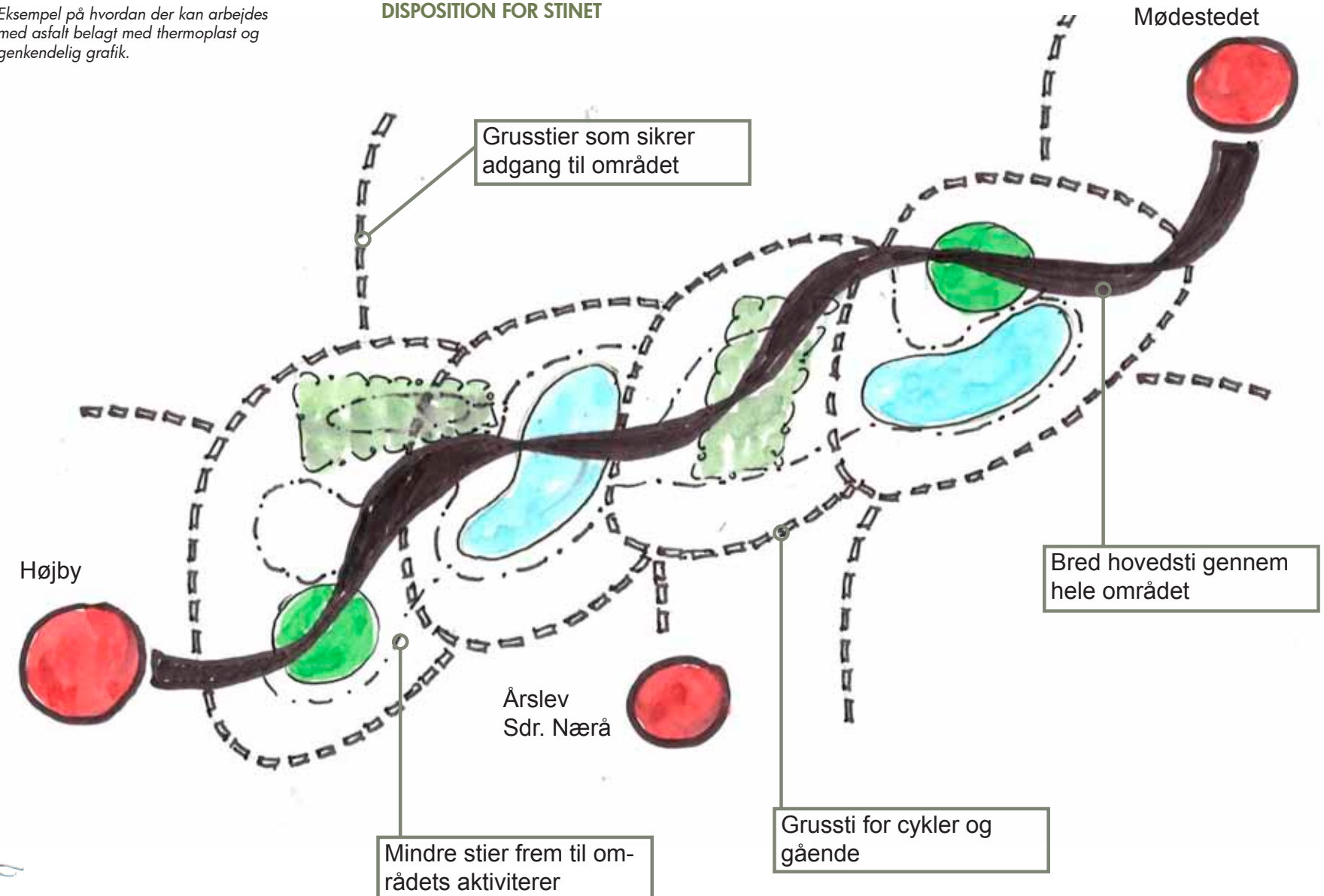
PRINCIPPER FOR STIER

Stisystemet i området bør udarbejdes således, at det er et dynamisk system, der udvikles hen ad vejen. Forstået på den måde, at der løbende arbejdes grundigt med etablering af sammenhængende sløjfedannende stier. Denne proces skal ske i forbindelse med udarbejdelse af de fremtidige lokalplaner.

Eksempel på hvordan der kan arbejdes med asfalt belagt med thermoplast og genkendelig grafik.

DISPOSITION FOR STINET

HOVEDSTIEN

Hovedstien skal, ud over at være funktionel, også udgøre et samlende og særligt element gennem det rekreative landskab. Den anlægges som en sti med fast belægning i varierende bredde, der som en bugtet slange snor sig gennem landskabet. De brede partier kan integreres som pladser i forbindelse med klubhuse, parkeringsarealer, boldbaner eller andre aktiviteter og funktioner. På asfaltbelægningen med thermoplast kan områdets høje markeres enten med navne eller ved genkendelig grafik. Stien kan anvendes af gående, cyklister, skatere. Den dimensioneres så den kan klare kørslen i forbindelse med driften i området.

CYKEL- OG GANGSTIER

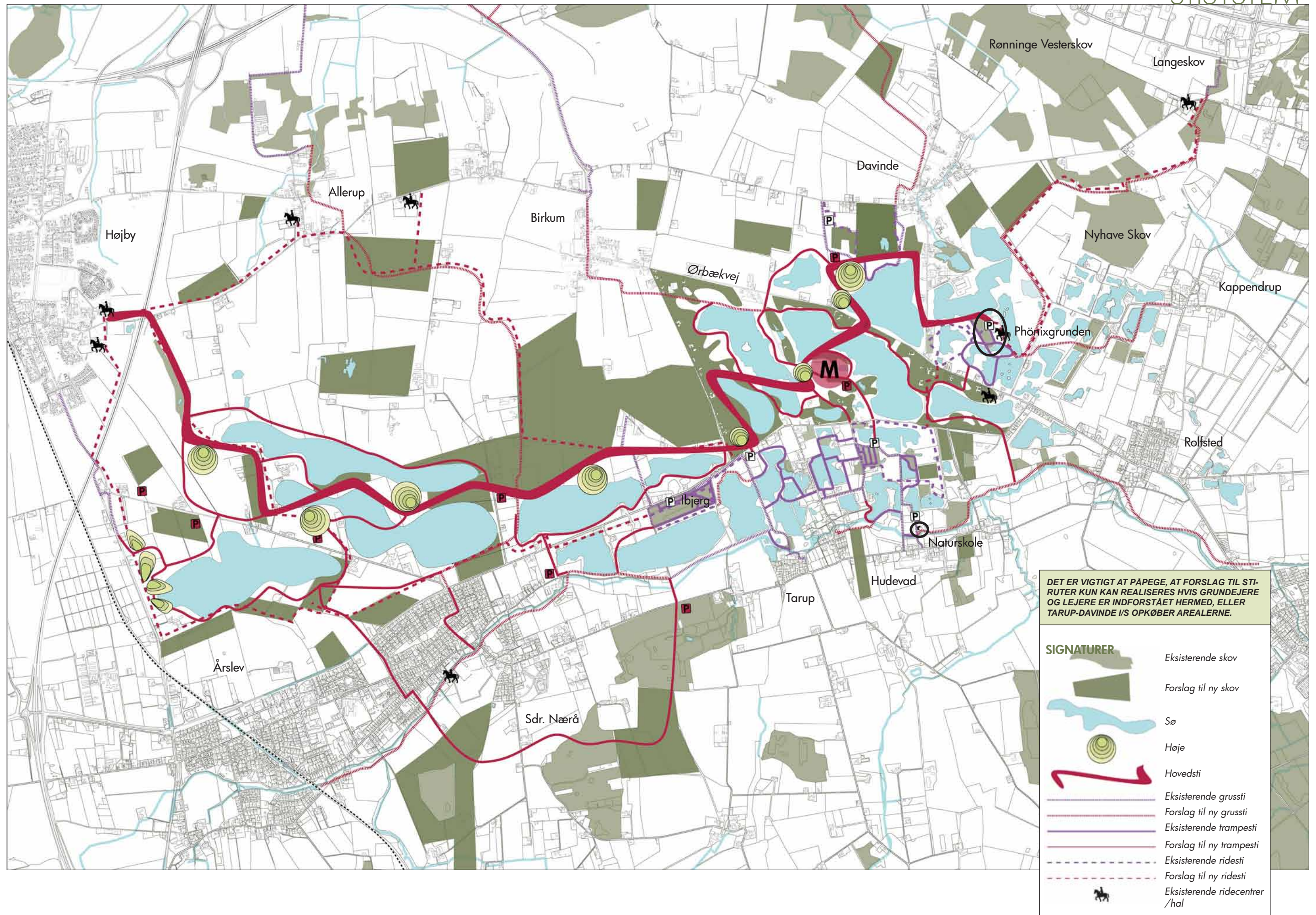
Ud over hovedstien anlægges en række kombinerede cykel- og gangstier i grus med en bredde på 2,5 meter. Det er fortrinsvist adgangsstierne til området samt de tværgående stiforbindelser – se diagram for stistruktur. Grusstierne dimensioneres så de kan klare kørslen i forbindelse med driften i området.

VANDRESTIER

Vandrestier er stier, der giver adgang til svært tilgængelige steder. Der er kun adgang til fods. Vandrestierne kan være et trådt eller slået spor i landskabet, adgang over et udyrket areal, adgang til et udsigtspunkt eller lignende samt afstikkere eller sløjfer på Hovedstien og de øvrige cykel/gangstier. Vandrestier har ingen belægning. Vedligeholdelse vil hovedsageligt være beskæring af buske og træer langs stierne samt slåning af græs, hvis almindelig brug ikke holder det nede.

RIDESTIER

Ridestier vil som udgangspunkt følge de øvrige stiers forløb som et spor adskilt fra den egentlige sti. Dels for at forhindre konflikter med andre brugere, dels for at skåne belægningen på den egentlige sti. På kortere strækninger kan ridestier eksempelvis følge stier, som henvender sig til cyklister eller gående. Ridestier til vild galop og høj fart anlægges i eget tracé uafhængigt af det øvrige rekreative stianlæg. Det samme gælder for stier til andre særlige brugere, eksempelvis cykelcross. Stierne har ingen belægning og vedligeholdes som vandrestierne. Ridestier skiltes.

PRINCIPPER FOR NATUR

Grusgravningen efterlader området med en række relativt dybe søer med rent og klart vand og sandede, næringsfattige skrænter og flader. Det giver grundlag for en række naturtyper af stor natur- og rekreativ værdi.

Hovednaturtyperne i området er således de rene, klarvandede søer, vedvarende græsarealer, åbne grusflader og skrænter samt skov/smålande, med det plante og dyreliv, der naturligt er knyttet til disse.

De mange søer giver et særligt grundlag for mange fugle. For at give særligt vandfuglene mulighed for at raste og søge føde er det vigtigt, at dele af søbredderne holdes fri for stier og udlægges med lav vegetation/vedvarende græs, der holdes afgræsset.

For at fremme de mere næringsfattige naturtyper skal anvendelse af overjord/råjord i forbindelse med almindelig retablering efter endt gravning begrænses mest muligt. Råjord skal primært anvendes ved opbygning af høje og nødvendig udjævning af skrånninger.

Enkelte steder kan de stejle skrænter efterlades til almindelig succession.

FUGLE

Tarup-Davinde er et kerneområde for en række fugle. Der er inden for de senere år konstateret 158 arter i området, hvoraf 60 yngler i området. Det er udtryk for stor artsdiversitet. Særligt værdifuldt for fuglene er de mange søer og øerne, de ubevoksede grusflader og de omgivende græsarealer. Af særlige arter i området kan nævnes hvinand, lille præstekrave, sorthovedet måge, fjordterne, isfugl og digesvaler.

INSEKTER

De næringsfattige græsarealer (overdrev), skrænterne og de rene søer er levested for en lang række insekter, hvoraf flere er på den danske liste for truede dyr (rødlisten). Der er konstateret 26 arter af dagssommerfugle, 26 arter af guldmede og ca. 415 forskellige arter af biller.

HER ER VI FORPLIGTET

I Tarup-Davinde lever en række dyr, som vi efter EU's direktiver har særlige forpligtigelser for at beskytte og tage hensyn til (bilag IV arter):

Strandtuds
Dværgflagermus
Sydflagermus
Brunflagermus
Vandflagermus

En række fugle er desuden med på EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, bl.a. Fjordterne og Isfugl.

Lille præstekrave er bomærke for Tarup-Davinde I/S, da den yngler i grus- og lergrave. Lille præstekrave skifter ofte yngleplads, når forholdene på de gamle ynglesteder bliver mindre egnede pga. tilgroning.

Strandskaden er en karakteristisk vadefugl, der er almindeligt forekommende i Tarup-Davinde. Den foretrækker de afgræssede enge eller strandenge hvor den raster og søger føde.

Strandtudsen er generelt i tilbagegang i Danmark og har i Tarup-Davinde en vigtig indlandslokalitet. Strandtudsen er knyttet til lavvandede, lysåbne vandhuller, der gerne må tørre ud sidst på sommeren.

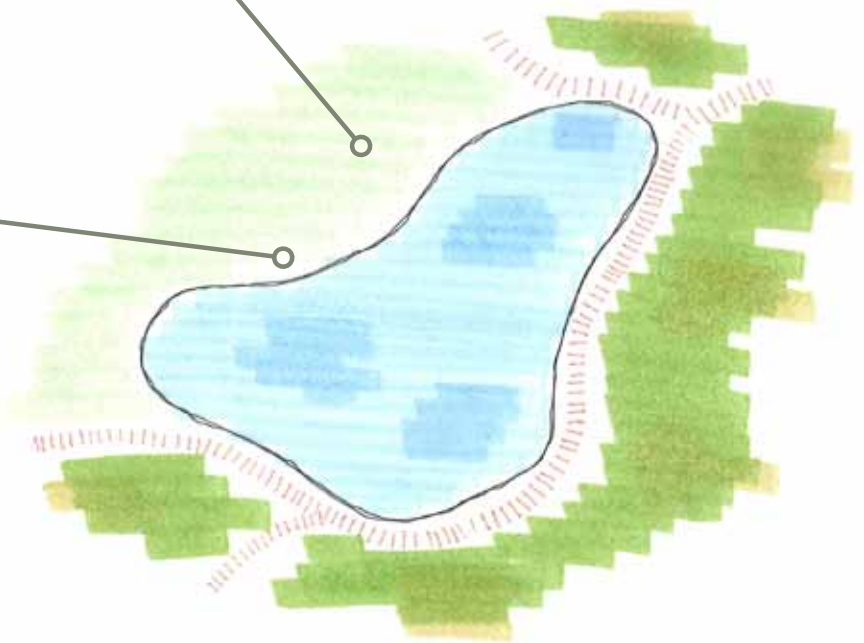

Dværgblåfuglen er afhængig af en enkelt plante, da dens larver kun kan leve i blomsten af planten Rundbælg.

PRINCIP FOR STIER VED SØER

Dele af bredderne udlægges med lav vegetation og græs.

Dele af søbredderne skal friholdes for stier.

Tre markante naturtyper i Tarup-Davinde: De klarvandede søer, det afgræssede overdrev og de stejle rå skrænter.

BESKRIVELSE AF DELOMRÅDER

PROGRAMMERING AF OMRÅDET OG OPDELING I DELOMRÅDER

Der arbejdes med aktiviteter og funktioner, der knytter sig til naturen og friluftslivet i hele området. Gennem strategien for området og en kort analyse af friluftslivets udvikling, viser det sig at være en fordel, at arbejde med programmering af Helhedsplanen gennem en opdeling i delområder. Denne opdeling er med til at lette den fremtidige planlægning af området. I programmeringen af delområderne er der lagt vægt på at sikre et varieret udbud af fritidsaktiviteter. Programmeringen er udformet således, at der tages hensyn til de mange modsatrettede interesser, der findes i friluftslivet.

Der er i Helhedsplanen arbejdet med en vis funktionsopdeling mellem de modsatrettede aktiviteter f.eks. fuglekiggere og mere actionprægede aktiviteter. Samtidig er der også arbejdet med at koncentrere forskellige typer af aktiviteter i de samme områder for derigennem at skabe en synergi i området.

Delområderne er efterfølgende beskrevet enkeltvis i forhold til deres fremtidige karakter, funktioner og aktiviteter. Beskrivelsen af de enkelte delområder kan ses på side 26-31.

MØDESTEDET - 1

Områdets størrelse: ca. 190 ha

Fremtidig karakter: Omkring hele Mødestedet plantes der til, så det fremstår som en særlig enhed med en anderledes beplantning end i det øvrige område. En mere eller mindre tæt randbeplantning, der åbner sig op indad til og danner nicher, lommer og lysninger, som skal udgøre rammer for området funktioner og aktiviteter. Beplantningen skal udformes så Mødestedet er synligt fra adgangsvejene. Mødestedet skal have et robust naturindhold som kan tåle en høj grad af rekreativ udnyttelse. Området vil kræve et højere plejeniveau end andre delområder. Der skal være gode adgangsmuligheder til søerne omkring mødestedet.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Mødestedet er det område, hvor det fremtidige besøgscenter for OVER SØ & LAND placeres. Her er information om områdets muligheder og tilbud. Her kan eventuelt udstyr lejes/lånes, herfra udgår arrangerede ture. Der etableres mulighed for overnatning og i tilknytning hertil en række servicefaciliteter. Mødestedet skal være stedet, hvor man kan møde andre og der skal være mulighed for familieaktiviteter.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Udstillingsfaciliteter både inde og ude f.eks. også et

ferskvandscenter

- Overnatningssteder: Primitiv lejr, lejrskole, spejderhytte, kurcenter, hotel, kursus/konferencefaciliteter
- Campingfaciliteter: hytteby, campingvogne, autocampere, teltplads osv.
- Foreningsfaciliteter
- Boldbaner: fodbold, håndbold, krolf, beachvolley, rundbold, petanque, minigolf, fodboldgolf mm.
- Naturlegeplads – OVER SØ & LAND som tema f.eks. med tree top walking, labyrint i beplantning osv.
- Forhindringsbane OVER SØ & LAND som tema: tømmerflåde pontonbro, skattejagt osv.
- Skibakke (kælkebakke)
- Klatring

BADESTEDET - 2

Områdets størrelse: ca. 100 ha

Fremtidig karakter: Områdets to høje skal have form og udtryk, så de fremstår som markante landmarks. Røllehøj som den græsklædt præcise form, udsigtspunktet. Mens Lille Røllehøj i forgrunden tilplanlægges med hassel eller lignende efter et princip, der giver fine, styrede kig ud over området. Der skal arbejdes

med træklynger og hegnsplantninger ved søerne, så der bliver læ og flere intime rum til ophold. Området nord for Davinde Sø skal integreres bedre med søerne og højene, dels ved tilplantning efter et mere organisk tilplantningsprincip dels ved at udbygge stierne. På særlige steder rundt i området skal der plantes trægrupper af større træer, f.eks. eg, der dels skal møblere det meget åbne landskab, dels underbygge perspektiv og størrelse i landskabet.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Davinde Sø, områdets badesø, bør understøttes med gode servicefaciliteter. Vest for Davinde Sø ligger en mere lavbundet sø, der kunne indrettes som sjaske-pjaske område for de mindste, med trækfærge, "vandet er giftigt bane" mv.. Området har direkte forbindelse til Mødestedet gennem en tunnel under Ørbækvej, og derfor er der allerede god forbindelse til området for bløde trafikanter. Cykelrute 6 fra Middelfart til Nyborg passerer området i nord. Denne rute bør kobles på stisystemet i OVER SØ & LAND.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Sjaske-pjaske sø for mindre børn
- Badesø udbygges med badebroer
- Omklædningsfaciliteter osv.
- Afslapningsmøbler: hængekøjer, solvogne, bord/bænke osv.

Øverst ses eksempler på aktiviteter ved mødestedet; trætommerflåde og campingfaciliteter.

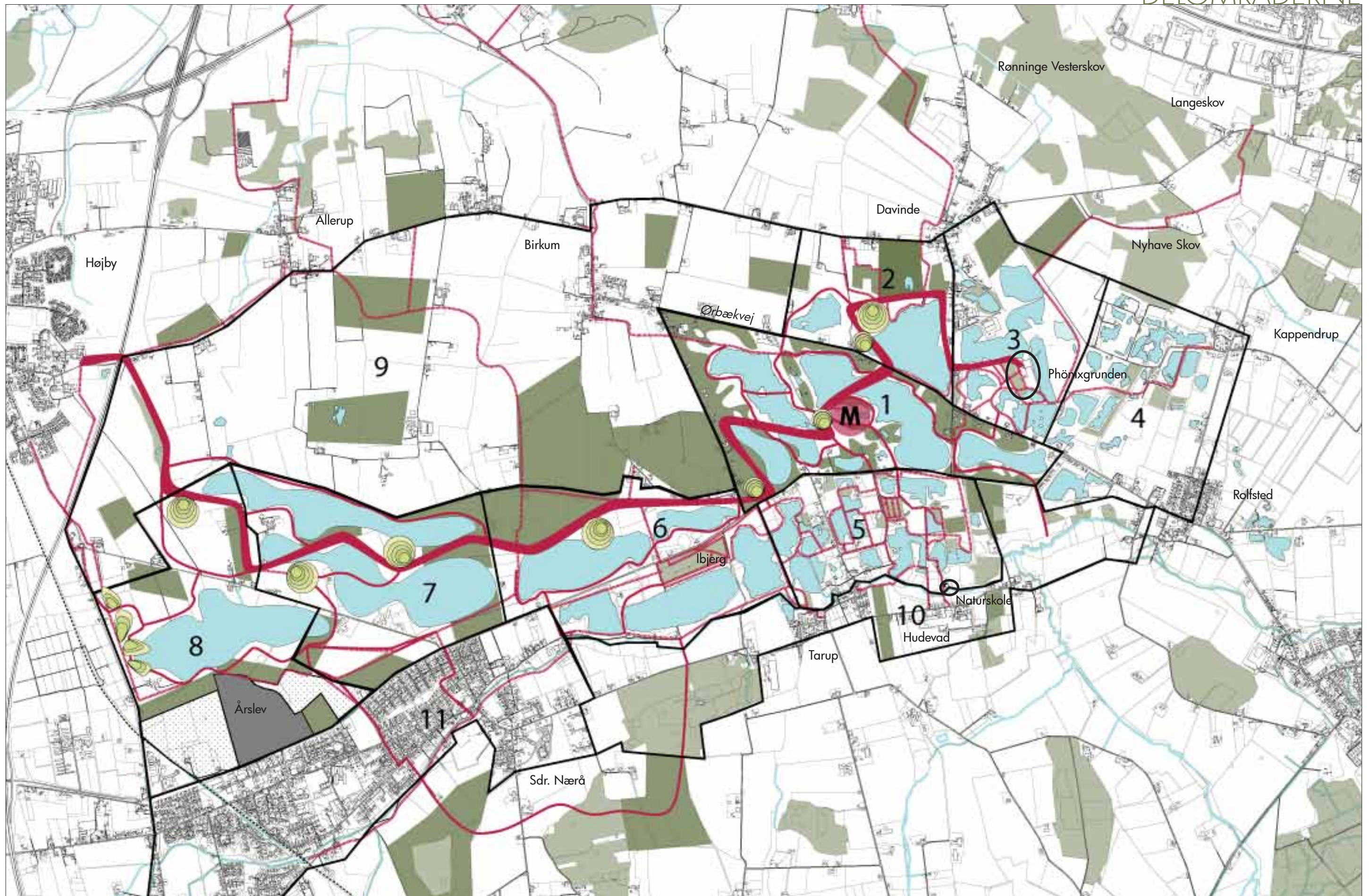
Nederst eksempel på stemning ved badeområdet i OVER SØ & LAND.

Delområde 1: Mødestedet.

Delområde 2: Badesø.

FRILUFTSLIV MED DIT KÆLEDYR ELLER HUSDYR - 3

Områdets størrelse: ca. 120 ha

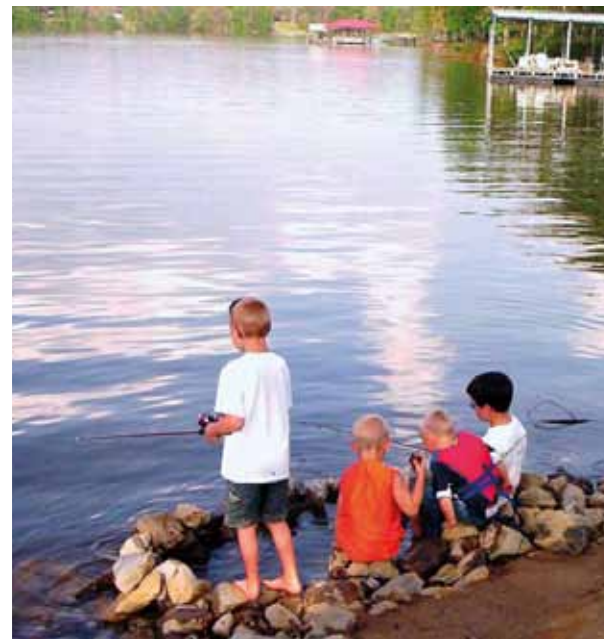
Fremtidig karakter: Områdets nuværende karakter bevares. Stedets selvgroede udtryk og rum i mindre skala skal respekteres og styrkes ved eventuelle nye tiltag. Her kan indrettes faciliteter i lille skala til stedets brugere. Adgangsvejen forskønnes og bearbejdes, så ankomsten bliver pænere og mere tydelig. Det kan overvejes at flytte adgangsvejen væk fra biogasanlægget, en anden placering kunne være med adgang fra fælles adgangsareal ved Davinde Sø ved savværket i Davinde.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Omkring Phønixgrunden er

der i dag et velfungerende foreningsliv, som benytter store dele af området og i særdeleshed de efterladte bygninger ved den nedlagte vejerbod. Forholdene for de eksisterende foreninger kunne forbedres, - udbygning af ridestinetet, agilitybane til hunde m.v.. Området kan rumme flere foreninger, gerne med relation til kæledyr/husdyr. Andre typer af foreninger med begrænset pladsbehov kunne med fordel tilknyttes området.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Rideruter
- Ridecenter
- Hundelufterskov med adgang til sø
- Nye foreninger med mindre pladsbehov tilknyttes området

Stemningsbilleder fra Delområde 3 (Friluftsliv med dit kæledyr) og 4 (fiskeparken).

FISKEPARKEN - 4

Områdets størrelse: ca. 160 ha

Fremtidig karakter: Området har en smuk kulisse mod nordøst med Nyhave og Rønninge Vesterskov som baggrund. Området, der ligger perifert i fritidslandskabet, skal i fremtiden have en bedre forbindelse til den øvrige del af OVER SØ & LAND. Området bliver ved endt gravning en blanding af store og mindre søer, der kunne kædes sammen af en beplantningstruktur af levende hegn i flere rækker og retning som de gamle markskel. Når den nye vej fra Langeskov, en gang anlægges vil det være oplagt at etablere adgang herfra, alternativ kan den eksisterende adgang til den nuværende put and take fra

Nyhavevej udbygges.

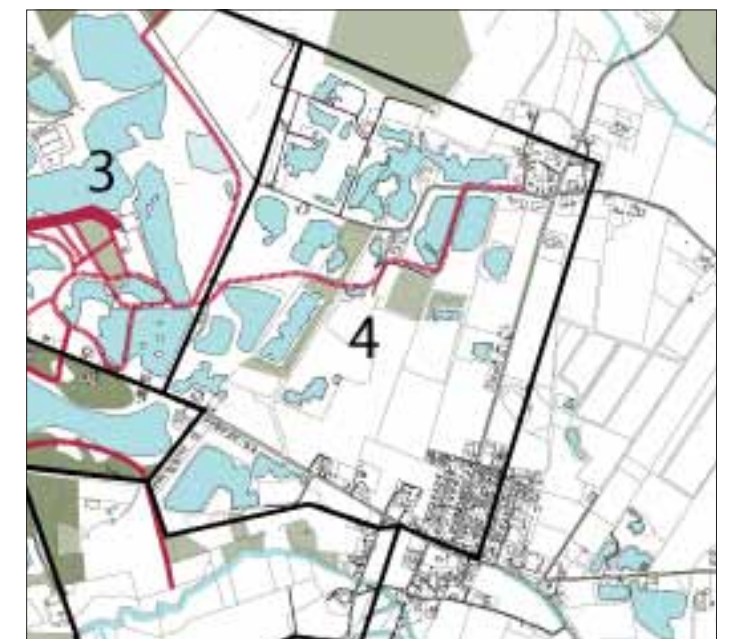
Fremtidige funktioner og aktiviteter: Der er allerede etableret velfungerende put and take sø i området, som skal understøttes ved at supplere med flere forskellige former for fiskesøer i området. Desuden kunne der med fordel etableres flere beslægtede funktioner i området, som f.eks. dykkersøer og fuglekiggertårne.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Fiskesøer
- Fugletårn
- Dykkersø
- Traveruter
- Cykelruter

Delområde 3: Friluftsliv med dit kæledyr.

Delområde 4: Fiskeparken.

NATUR, LEG & LÆRING (NATURSKOLE) - 5

Områdets størrelse: ca. 120 ha

Fremtidig karakter: Områdets nuværende karakter bevares med kulturspor, der fortæller en historie om tidligere anvendelse – f.eks. bevarede markskel og holme i søerne, hvor elmaster stod, mens der blev gravet.

Området drives, så det fremover også fremstår med varierende naturtyper og dertil hørende flora og fauna til brug for Naturskolens undervisning. Besøgsfaciliteter kan tilføres i det omfang behovet opstår.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Området kan tilføres små ændringer og forbedringer i forhold til de funktioner og aktiviteter der foregår.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Skoleskov/forsøgsskov + sø
- Fugletårn mm.

Delområde 5: Natur, leg & læring.

ACTIONOMRÅDE - 6

Områdets størrelse: ca. 190 ha

Fremtidig karakter: Det fredede Ibjerg, som rejser sig af det flade, omkringliggende landskab, vil i fremtiden udgøre en endnu større kontrast til det tilstødende landskab med de store søer på begge sider. Udover det skovtilplantede Ibjerg skal området fremstå mere eller mindre åbent, med lange kig og store vidder. I selve området plantes i grupper efter en struktur, som underordner sig de store vidder. Punktbeplantningerne skal være blikfang i det åbne område, og der anvendes derfor træer med intens blomstring eller høstfarver. I området plantes en naturlignende bevoksninger, hvor pil, tjørn og fuglekirsebær og rødæl er mulige arter. Mod nord etableres skove, som vil danne et vægtigt bagtæppe for det store, åbne actionområde.

Actionområdet har en åben karakter. De bevoksninger, der etableres her skal være robuste og harmonere med stedets aktiviteter. Ibjerg med sin skovbeplantninger ligger i Actionområdet. Det lange kig herfra skal sikres i den fremtidige

Delområde 6: Actionområde.

udformning, ligesom den eksisterende skydebane på Ibjerg bevares. Her vil være mulighed for at bade, udføre forskellige typer af vandsport, her vil kunne etableres cykelcrossbane, dirtjumpbane, outdoor fitness og amfiscene med tilhørende scene.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Området skal kunne rumme de mere actionprægede aktiviteter. Samtidig skal området med sin åbne karakter kunne rumme arealer, der kan anvendes til midlertidig parkering i forbindelse med større arrangementer og events.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Amfiteater (festplads og scene)
- Drive in bio
- Mountainbikerute
- Dirtjumpbane
- Søsport: Kaproning, joller, kajak, kano, vandcykler, vandski, fjernstyrede skibe, windsurfing
- Rulleskøjterute/bane
- Bueskydning

Eksempler på aktiviteter og funktioner i området for natur, leg & læring omkring den eksisterende Naturskole.

Eksempler på aktiviteter og funktioner i actionområdet - amfiscene ved vandet (her fra Hedeland) og mulighed for søsport og andre actionprægede friluftsskativiteter.

NATUR, SUNDHED OG MOTION - 7

Områdets størrelse: ca. 185 ha

Fremtidig karakter: Her skal være en mosaik af forskellige naturtyper givet af vækstforhold efter endt gravning. For at opnå denne vekslen bør der i retableringsplanen for området indarbejdes krav til størrelser, hældninger m.v. så det kan opnås. Her kunne etableres egentlige successionsområder, våde enge, næringsfattige enge, skove med ekstensiv drift, rørskov mv.. Naturen skal have sin egen legeplads, så den kan vokse på egne præmisser og gives rammer for mangfoldighed og variation. Natur- og motionsområdet er en vekslen mellem områder, der får lov at udvikle sig successivt, magre græsningsege skove der drives ekstensivt. Her foregår primært aktiviteter, der relaterer sig til naturen. Her kan der traves eller løbes en lang tur i rolige omgivelser, her kan naturen observeres på forskellige vis, f.eks. fra fugletårne.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Aktiviteter knyttet til naturen, motionsløb, gang og cykling.

Følgende funktioner og aktiviteter kunne placeres i området:

- Løberuter (orienterings- og maratonløb)
- Traveture
- Fitnessstationer
- Styrketræningsstationer
- Triatlonbane
- Cykelruter

Øverst en række eksempler på aktiviteter og naturtyper i området natur, sundhed & motion.

Nederst et eksempel på en mere robust naturtype og jordformationer op mod det udlagte erhvervsområde.

DET ROBUSTE LANDSKAB - 8

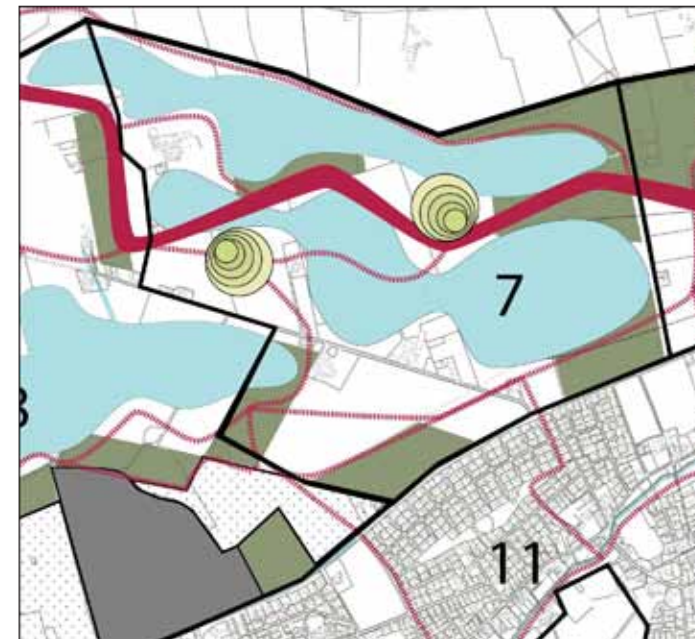
Områdets størrelse: ca. 230 ha

Fremtidig karakter: Længst ude mod motovejen og jernbanen anlægges et område af robust karakter. Området har en begrænset værdi som traditionelt rekreativt naturområde, da området ligger tæt ved funktioner som motorvej og jernbane. Desuden grænser området op til et kommuneplanlagt erhvervsområde nord for Årslev/Sdr. Nærå. Derfor lægges der op til, at der i dette område kan foregå typer af fritidsaktiviteter, som ikke kan finde sted i resten af området. Her er mulighed for at forme landskabet gennem jordformationer, som kan bidrage til af skærme mod omgivelserne. Bevoksningerne her er primært krat, men der findes også forskellige mindre skovområder.

Fremtidige funktioner og aktiviteter:

Dette område vil set ud fra et fagligt synspunkt være velegnet til eksempelvis forskellige former for støjende fritidsaktiviteter, da området ligger ved motorvejen og et fremtidig erhvervsområde.

Dette område forventes først at blive taget i brug til råstofindvin-
ding i form af grusgravning om måske 15-20 år.

Delområde 7: Natur, sundhed & motion.

Delområde 8: Det robuste landskab.

KULTURLANDSKAB - 9

Områdets størrelse: ca. 780 ha

Fremtidig karakter: Kulturlandskabet skal også i fremtiden fremstå som et fladt landskab, der vidner om, hvordan grusgravsområdet har set ud, før man startede udvinding af råstoffer. Kulturlandskabet tilføres mindre felter af løvskov, for at skabe perspektiv, dynamik og rum, når det opleves fra OVER SØ & LAND. Kulturlandskabet med skovene bliver OVER SØ & LAND's kulisser og baggrund, og er med til at understøtte helhedsopfattelsen af området. Skovene vil også udgøre leve- og opholdssted for dyreliv i det meget åbne og ensartede landskab. Områdets mange levende hegn skal i videst muligt omfang bevares. Hvis der fremadrettet skal igangsættes en større byudvikling i området, kunne det være en mulighed i dette delområde. Det skulle i så fald ske syd/vest for Birkum, hvor der i forvejen ligger en skole med mulighed for udbygning.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Området skal fortsat være landbrugsområde. Området får tilført nye skovklumper, som giver nye nærrecreative muligheder. Der skal sikres stiforbindelser på tværs af delområdet således at Højby og Odense forbindes med OVER SØ & LAND.

I delområde 9 - Kulturlandskabet, kunne der i de mindre skovområde opsættes naturrelateret landart.

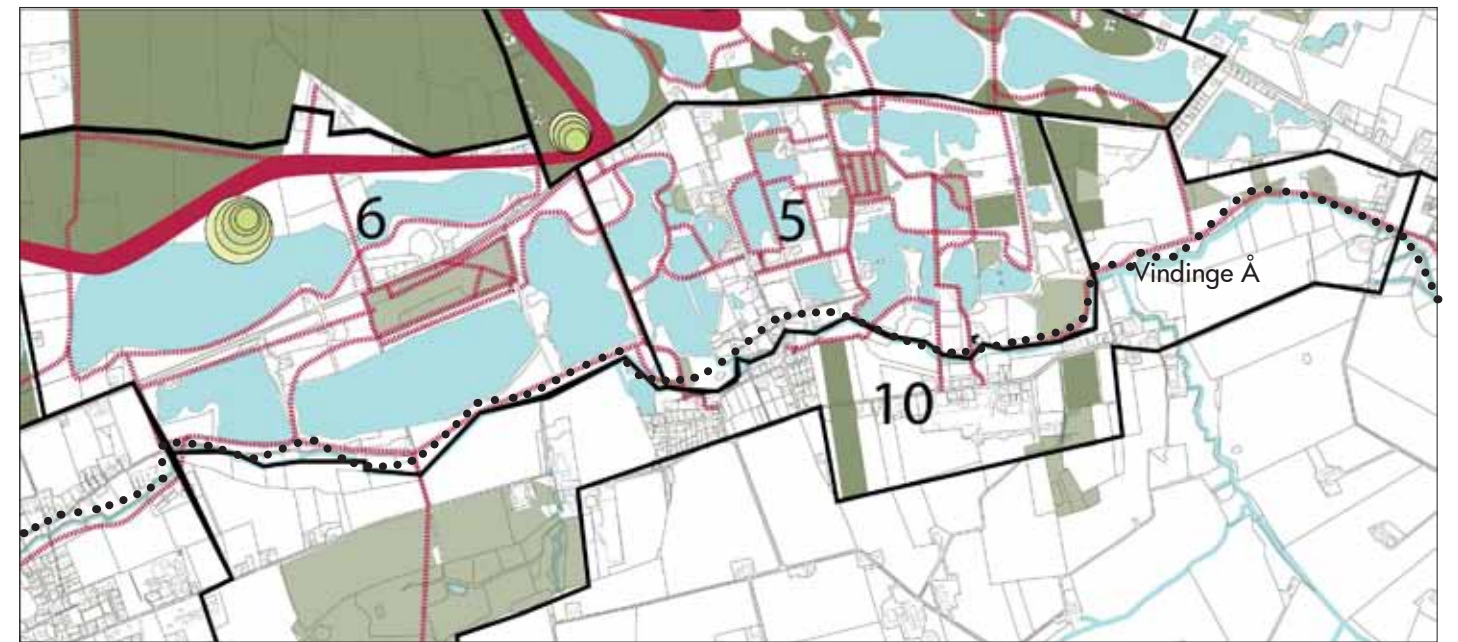
Delområde 9: Kulturlandskabet er ikke udlagt til gravning, men på sigt kan det fungere som kulisser for OVER SØ & LAND.

VINDINGE Å - 10

Områdets størrelse: ca. 220 ha

Fremtidig karakter: Området følger Vindinge Å og flere steder opleves den lille ådal mere eller mindre uspolet. Her findes særlige naturelementer bl.a. vilde orkidéer. I fremtiden skal der etableres en sammenhængende stiforbindelse langs åen hele vejen fra Sdr. Nærå til Rolfsted. Stiforbindelsen skal kobles på den grønne kile syd for Årslev, så man kan gå ad stien fra Årslev til Rolfsted. Stien fører forbi Museet og Naturskolen, hvor hhv. stedets håndværksmæssige historie og natur/geologi bliver formidlet. De ubebyggede arealer langs åen skal fastholdes med henblik på at sikre det særlige plante- og dyreliv, der knytter sig til denne lokalitet.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Området skal fortsat fungere som et naturområde, men også som nærrecreativt område for Årslev/Sdr. Nærå, Tarup, Hudevad og Rolfsted. Der skal arbejdes på en gennemgående sti og en tydeliggørelse af denne forbindelse, særligt gennem Tarup, hvor åen gennemløber private haver. På stien langs Vindinge Å kobles flere tværgående stier med forbindelse til de øvrige delområder.

Delområde 10 Vindinge Å, som er området omkring Vindinge Å.

ÅRSLEV/SDR. NÆRÅ BY - 11

Områdets størrelse: ca. 295 ha

Fremtidig karakter: Fra Årslev/Sdr. Nærå skal der etableres forbindelse og adgang til de nærliggende, rekreative områder i OVER SØ & LAND. Byens grønne kiler skal fastholdes og indgå i den fremtidige planlægning.

Fremtidige funktioner og aktiviteter: Området skal fortsat være byområde med de servicefunktioner og faciliteter, der findes i en by af denne størrelse. Byen kunne i fremtiden forsøge at drage nytte af OVER SØ & LAND's store potentiale f.eks. i forhold til turister og besøgende stedet måtte tiltrække.

For at se kort over delområde 11, se da hovedkortet med delområder på side 29.

STRATEGI FOR REALISERING - ANBEFALINGER

For at Struktur og Helhedsplanen kan realiseres skal de økonomiske og planlægningsmæssige rammer sikres. I dette afsnit beskrives kort anbefalinger for den videre arbejde inden for de to områder, og der peges på centrale aktører.

Den videre planlægning, lokalplan og gravetilladelser Struktur og Helhedsplanen placerer OVER SØ & LAND i en overordnet grøn struktur, der kan være med til at sikre grønne, rekreative forbindelses-korridorer/stier fra de omkringliggende byer og landsbyer. Det anbefales, at de respektive kommuner indarbejder denne tankegang i kommuneplanerne og i øvrigt prioriterer arbejdet med at realisere sådanne stiforbindelser.

Det anbefales desuden, at kommunerne revurderer områder inden for Helhedsplanens afgrænsning, der i Regionplan 2005 er udlagt som områder, hvor skovrejsning er henholdsvis ønsket/uønsket, så de kommer i overensstemmelse med planens anbefalinger.

Det anbefales, at der i den videre planlægning for OVER SØ & LAND udarbejdes en ny rammelokalplan, som sikrer den planlægningsmæssige gennemførelse af Struktur og Helhedsplanen. Rammeplanen skal ud over det nuværende lokalplan-område omfatte gravearealer, der kan forventes færdiggravet inden for de næste 10 år. Rammelokalplanen skal fastlægge områdernes brug til offentlig tilgængeligt rekreativt naturområde og kan samtidig pege på mere detaljeret udformning af de enkelte delområder. Rammelokalplanen kan foreskrive principper for udformning af de forskellige elementer som søbredder, beplantning, naturpleje, stier, høje, jordformationer, funktioner, servicefaciliteter mv. afhængig af den overordnede programmering af delområderne.

En rammelokalplan ville være et uvurderligt værktøj i den videre planlægning for området, og når der gives gravetilladelser. I takt med at områderne færdiggraves kan der laves egentlige lokalplaner, der nærmere fastlægger vilkår for delområdets udformning og brug mv., herunder nærmere placering af eventuelle bygninger, adgangsveje osv.

Både Struktur og Helhedsplanen og en ny rammelokalplan vil være væsentlige værktøjer i dialogen med råstofentreprenørerne, friluftorganisationer og borgere i lokalområdet.

OFFENTLIGE OPKØB

Udviklingen af et regionalt natur- og friluftsområde kræve at større, centrale områder er på offentlige hænder, så der kan skabes sammenhæng mellem områderne. Det er afgørende, at de besøgende oplever, at infrastruktur og naturoplevelse hænger sammen i hele området, og at regler for brug og adgang er ens. Formidlingen og forvaltningen af området skal også hænge sammen.

For de centrale rekreative områder vurderes det ikke at være realistisk at arbejde med en model, hvor adgang og faciliteter sikres ved aftale med private ejere mod compensation. Dels har det vist sig svært/umuligt at indgå aftaler, dels kan prisen blive høj og dels kræver de megen tid at indgå og forvalte private aftaler.

I yderområder, og hvor der primært er tale om at sikre offentlige, rekreative stier, f.eks. til ryttere og cyklister kan aftaler med private ejere være en brugbar løsning.

Herunder vises de arealer, som det vurderes er helt afgørende, at Tarup-Davinde I/S kan erhverve inden for det nærmest 1-5 år.

1. De centrale arealer i delområde 1 vurderes at være helt afgørende af hensyn til mulighed for at skabe sammenhæng mellem de allerede eksisterende arealer og etablere Mødestedet med en optimal placering.

2. Arealerne til hovedstien samt stien langs Vindinge Å

3. Arealerne mellem Årslev og Mødestedet (delområder 6)

4. Arealer, der sikre de øvrige stiforbindelser i området

5. Arealer til øvrige funktioner og aktiviteter i nærheden af Mødestedet.

6. Andre arealer der kan bidrage til at skabe sammenhæng mellem de offentligt ejede arealer i fald de bliver sat til salg.

Det anbefales, at Tarup-Davinde I/S sikres kapital til at opkøbe arealerne i takt med, at de graves færdig og ligger "rå" tilbage. Det giver optimale muligheder for at præge retableringen i

retning af planens indhold og giver også den bedste købspris. Overgår et område først til private, kan det dels blive vanskeligt at få muligheden for at købe, dels bliver prisen højere p.g.a. den øgede herlighedsværdi.

Den eksisterende kapital er opbygget ved faste løbende indbetalinger af parthaverne. Denne model er ikke tilstrækkeligt med det behov for opkøb, der forventes inden for de næste 3-5 år i takt med, at de centrale dele ved Davinde Sø, Mødestedet og arealerne mellem Årslev og Mødestedet graves færdig, jf. figur side 13. Den eksisterende kapital vil kunne dække opkøb af de centrale arealer, der bliver gravet færdige inden for de næste 2-3 år, svarende til omkring 100 ha.. I årene lige efter vil yderligere meget vigtige arealer være gravet færdige, som der skal rejses i størrelsesorden 10-15 mio. kr. for at kunne købe, samt yderligere midler til etablering af faciliteter mv. Herefter vil der gå en årrække inden nye arealer er gravet færdige, hvilket giver mulighed for igen at opbygge kapital i et mere roligt tempo.

De årlige indbetalinger fra parthaverne har siden 2007 alene kunne dække driften og anlæggelse af en række faciliteter som toiletter, stier, badestrande, broer mv. Der er ikke sket hensættelser til senere opkøb.

Muligheder for at sikre offentlig forkøbsret til de mest centrale arealer bør desuden undersøges, for at sikre den fulde udbytte af allerede foretagne investeringer i de omkring liggende arealer og stianlæg.

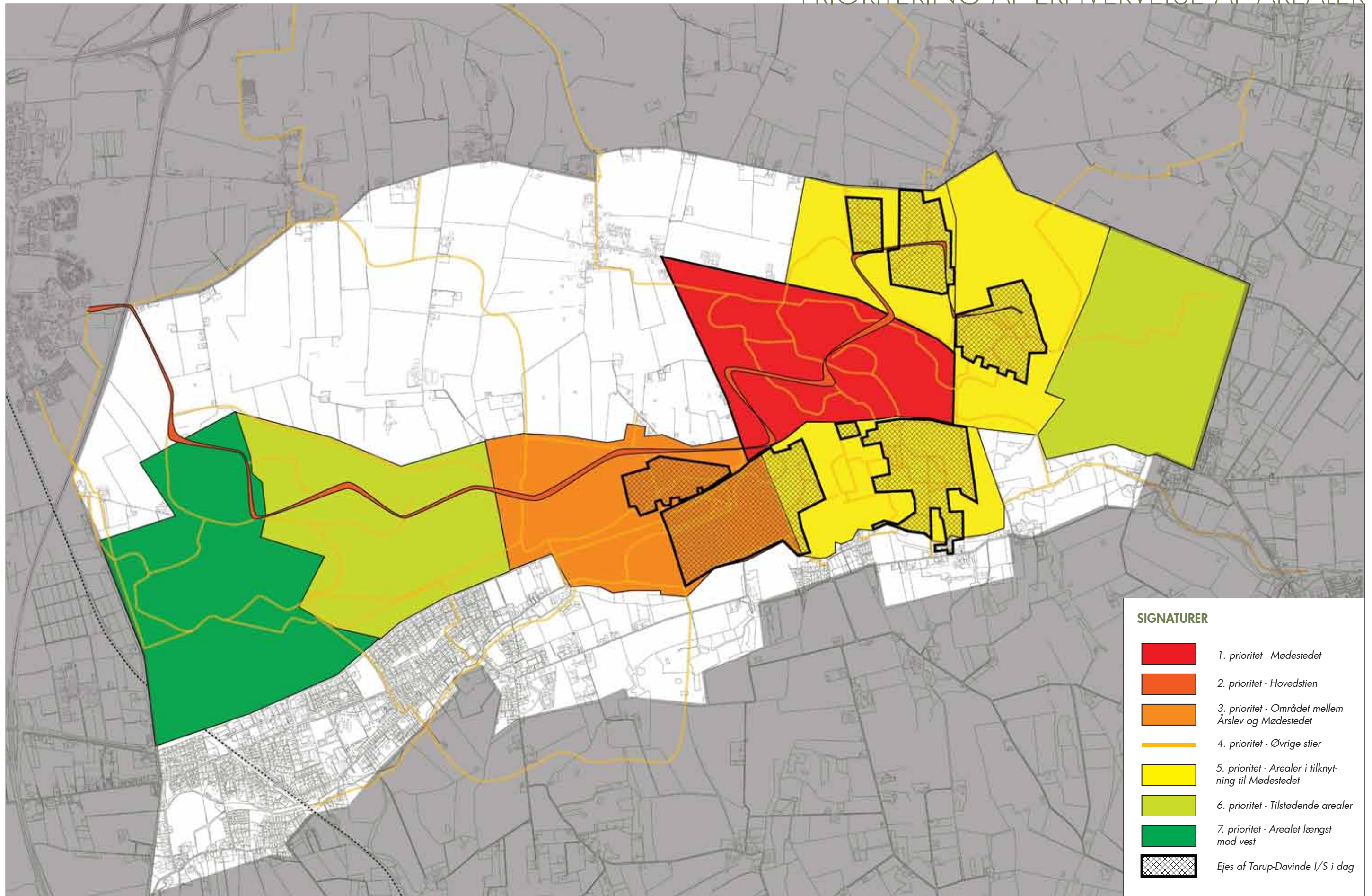
AKTØRER

I dag indgår Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune i Tarup-Davinde I/S og danner således det finansielle grundlag for opkøb.

Det anbefales desuden at søge staten inddraget som part, da der er tale om et regionalt/nationalt rekreativt naturområde, hvis betydning rækker ud over det to deltagende kommuner. Staten kan desuden have en rolle i forbindelse med statslig skovrejsning i området. Muligheder for at hente midler ved fonde mv. kan også afsøges.

En ny lokalplan skal laves i et samarbejde mellem Odense Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune og Tarup-Davinde I/S. I denne proces vil interesseorganisationer, lodsejere og råstofgraverne i området blive inddraget.

Indarbejdelse af OVER SØ & LAND i en overordnet grøn rekreativ struktur er primært en opgave for kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægning for det åbne land. Der skal her peges på mulighederne for at indgå i dialog med også Kerteminde og Nyborg Kommuner, der mod henholdsvis nord og øst ligger meget tæt op til OVER SØ & LAND.

REFERENCER

DIREKTE REFERENCER

Andkjær, 2005: Søren Andkjær red., Friluftsliv under forandring - en antologi om fremtidens friluftsliv, Forlaget Bavnemark, Gerlev, 2005

Jensen, 1998: Frank Søndergård Jensen, Friluftsliv i det åbne land 1994/95. Forskningsserien nr. 25. Forskningscentret for skov & landskab, Hørsholm, 1998

SEKUNDÆR BAGGRUNDSLITTERATUR

Faaborg-Midtfyn Kommune - Forslag til Kommunplan 2009 - Hovedstruktur og retningslinier samt rammer - Motorvejsbåndet

Faaborg-Midtfyn Kommune - Friluftsstrategi 2008

Faaborg-Midtfyn Kommune - Foreløbig udkast til Masterplan for Årlev

Friluftspolitik i Fyns Amt - Udredning og kortlægning, december 2004

Odense Kommune - Forslag til Kommuneplan 2009-2021 for Odense Kommune

Odense Kommune & Faaborg-Midtfyn Kommune - Over sø og land i Tarup-davinde (brochure)

Region Syddanmark - Råstofplan 2008 for Region Syddanmark

Skov & Landskab - Friluftsliv i 592 skove og andre naturområder. Skovbrugsserien nr. 32, Hørsholm

Tarup-Davinde - Oplæg til strategiplan 2008

